

DESIGN ACADEMY EINDHOVEN

JAARVERSLAG 2018

DESIGN ACADEMY EIDHOVEN

JAARVERSLAG 2018

Inhoudsopgave

Verslag Raad van Toezicht	6
----------------------------------	----------

Voorwoord College van Bestuur	10
--------------------------------------	-----------

Hoofdstukken	14
---------------------	-----------

1 Visie en Beleid	14
--------------------------	----

2 Onderwijs	18
--------------------	----

Bachelor onderwijs	18
--------------------	----

Master onderwijs	24
------------------	----

3 Onderzoek en Lectoraten	28
----------------------------------	----

4 Blik naar buiten	32
---------------------------	----

5 Internationalisering	42
-------------------------------	----

6 Kwaliteitszorg	44
-------------------------	----

7 Organisatie	50
----------------------	----

8 Financiën	56
--------------------	----

Bijlagen	88
-----------------	-----------

I. Activiteiten en publicaties Lectoraten	88
---	----

II. Samenwerkingen studenten met Bedrijven en organisaties	90
--	----

Verslag

Raad van Toezicht

Design Academy Eindhoven wil een belangrijk speler blijven in de internationale design wereld. Daarvoor is het nodig haar eigen positie continu te heroverwegen en aan te passen aan de tijd.

Jim Brady Mobile journalism, Graduation Show 2018

Foto: Sjoerd Eickmans

Bestuursstructuur

Stichting Design Academy Eindhoven werd opgericht bij notariële akte op 21 februari 1947. In de statuten is de scheiding tussen bestuur en toezicht vastgelegd conform de bepalingen in de Wet Hoger Onderwijs & Wetenschappelijk Onderzoek. Het College van Bestuur (CvB) bestuurt de academie en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT) als wettelijk voorgeschreven toezichthouder.

De RvT van Design Academy Eindhoven (DAE) beoogt een brede vertegenwoordiging te zijn en is daarom samengesteld uit zes leden met diverse en professionele achtergronden uit de sectoren cultuur, onderwijs, communicatie, bedrijfsleven, financiën en overheid.

Samenstelling Raad van Toezicht

Per 31 december 2018 had de RvT de volgende samenstelling:

Gitta Luiten – Voorzitter

Functie: Wethouder Gemeente Hardenberg

Paul Depla – Vicevoorzitter

Functie: Burgemeester Gemeente Breda

Willemien Boot – Secretaris/ voorzitter Auditcommissie

Functie: CFO, Finance & ICT Koninklijke Auping BV

Geertje Pruijssers – Lid/ voorzitter Remuneratiecommissie

Functie: Directeur marketing & communicatie Antea Group

Dick Rijken – Lid/ lid Remuneratiecommissie

Functie: Directeur STEIM

Paul Scholte – Lid/ lid Auditcommissie

Functie: Bestuurslid Gerechtshof Den Bosch

Mutaties Raad van Toezicht

In 2018 waren er geen mutaties.

Besluit instellen traineeship Raad van Toezicht

Tijdens de search voor een nieuw lid RvT in 2017 werd een aantal interessante kandidaten gepresenteerd die door hun leeftijd en ervaring nog onvoldoende toegerust waren voor de positie van toezichthouder met alle daaraan verbonden verantwoordelijkheden. Om deze mensen een kans te bieden ervaring op te doen werd in 2018 het traineeship RvT Design Academy Eindhoven ingesteld. De trainee is formeel geen lid van de Raad van Toezicht, heeft daarmee geen stemrecht en draagt diensgevolge geen verantwoordelijkheid. De trainee is gedurende een periode van twee jaar aanwezig en betrokken bij alle activiteiten van de Raad en krijgt de ervaring die nodig is voor de goede invulling van de taken als toezichthouder of commissaris. Het traineeship is onbezoldigd. De RvT wil met dit traineeship vooral vrouwen en minderheden een kans bieden. In 2018 werd het profiel voor het traineeship opgesteld, werd hierover juridisch advies ingewonnen en werd de search uitgezet. In December sprak de Raad met twee kandidaten waarna werd besloten mevrouw Liesbeth Bommer te benoemen tot trainee Raad van Toezicht per 1 januari 2019.

Vergaderingen

In 2018 vergaderde de RvT zeven keer. Bij alle vergaderingen was het CvB aanwezig. Alle vergaderingen begonnen en

eindigden met een besloten deel buiten aanwezigheid van het CvB. In 2018 waren de belangrijkste behandelde agendapunten:

- Missie & visie DAE
- Instellingsplan DAE
- Jaarrekening en jaarverslag 2017
- Begroting 2019
- Werving, selectie en benoeming Interim Lid CvB/ Directeur Onderwijs, Onderzoek & Organisatie
- Herbenoeming leden CvB
- Procedure trainee RvT
- Wet Normering Topinkomens

Naast de vergaderingen was de Raad aanwezig bij de openingen van de Graduation Show 2018 en de tentoonstelling Geo Design in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

Reis Milaan 2018

Daarnaast reisde de RvT naar Milaan voor haar twee jaarlijks bezoek aan de Salone del Mobile en de DAE tentoonstelling. Naast de academie presentatie bezocht de Raad een groot aantal presentaties van DAE alumni en collega design opleidingen uit binnen- en buitenland en kreeg zo onder meer een goed beeld van de positie van de academie in de internationale design wereld.

Commissies Raad van Toezicht

De RvT kent twee commissies:

*Auditcommissie

Samenstelling in 2018:

Willemien Boot – Voorzitter

Paul Scholte – Lid

In 2018 kwam de Auditcommissie drie keer in vergadering bij elkaar in aanwezigheid van het Interim Lid CvB/ directeur Onderwijs, Onderzoek & Organisatie en het hoofd financiën. De extern accountant PricewaterhouseCoopers was bij twee vergaderingen aanwezig. Deze vergaderingen startten met een besloten overleg tussen Auditcommissie en extern accountant buiten aanwezigheid van het CvB. Auditcommissie en hoofd financiën werkten in 2018 gezamenlijk aan een format voor een inzichtelijke financiële voortgangsrapportage. Deze rapportage wordt steeds opgesteld voorafgaand aan een Raad van Toezicht vergadering of zoveel vaker als de Auditcommissie nodig acht. De rapportage is steeds agendapunt op de RvT vergaderingen.

*Remuneratiecommissie

Samenstelling 2018:

Geertje Pruijssers – Voorzitter

Dick Rijken – Lid

In 2018 voerde de remuneratiecommissie een jaargesprek met het zittend Lid CvB/ Directeur Onderwijs, Onderzoek & Organisatie. Het gesprek was de opmaat naar een herbenoeming.

Governance en Goed Bestuur

De Branchecode Goed Bestuur is leidend voor DAE en wordt op alle onderdelen nageleefd. Naast haar formele rol als toezichthouder is de RvT in 2018 ook een klankbord voor het CvB.

Een vertegenwoordiging van de RvT voerde periodieke gesprekken met de Ondernemingsraad en Student Council.

Mutaties College van Bestuur

Optimale kwaliteit van onderwijs en onderzoek is de belangrijkste opdracht voor DAE als onderwijsorganisatie. Ambitieuze onderwijsontwikkelingen stelt eisen aan de organisatorische staf. Deze creëert immers de voorwaarden voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod en faciliteert de docenten en onderzoekers. Om deze ambities te realiseren werd vanaf juni 2018 op interim basis een derde lid aan het CvB toegevoegd. Mechtild van den Hombergh trad toe tot het CvB als directeur organisatie met als specifieke opdracht de verbetering van werk- en automatiseringsprocessen binnen de academie. Daarnaast gaf zij leiding aan het Management Team.

Herbenoeming twee leden College van Bestuur

In december 2018 besloot de RvT het drie hoofdig College te continueren onder de conditie dat de gezamenlijke FTE CvB in overeenstemming zou zijn met de omvang van een kleine hogeschool zoals Design Academy Eindhoven. De totale gewenste FTE CvB werd vastgesteld op 1,6 FTE met een kleine bandbreedte.

Met ingang van 1 januari 2019 werd Jurriënne Ossewold herbenoemd als Lid College van Bestuur/ Directeur Onderwijs & Onderzoek voor een derde, tevens laatste termijn (0,8FTE). Dit besluit werd genomen in de december vergadering van de Raad.

Mechtild van den Hombergh bleek bereid zich voor een periode van 1 jaar (2019) te verbinden aan DAE als Lid CvB/ directeur Organisatie (0,5 FTE).

Joseph Grima blijft in functie als Voorzitter CvB/ Creatief Directeur (0,4 FTE). Daarmee is het totaal FTE CvB 1,7.

Design Academy Eindhoven is meer dan 70 jaar oud en altijd vitaal en in beweging. De leden van Raad van Toezicht worden steeds opnieuw enthousiast over de grote mate van betrokkenheid van studenten, docenten, medewerkers en directie van Design Academy Eindhoven. Allen dragen bij aan het succes van de academie en schrijven zo mee aan de historie van onze school. De Raad van Toezicht dankt het College van Bestuur en de voltallige academie community voor haar inspanningen in 2018.

Eindhoven, april 2019

[Raad van Toezicht Stichting Design Academy Eindhoven](#)

Voorwoord

College van bestuur

Design Academy Eindhoven heeft van oudsher een internationale oriëntatie, en inmiddels onomstotelijk een internationaal profiel. Het Instellingsplan verwoordt dit met het begrip *Cosmopolitan Attitude*. Aanknopingspunten zijn het belang van diversiteit en differentiatie, waarbij de nadruk ligt op het ontwikkelen van nieuwe vormen van educatie en het betrekken van culturen en bevolkingsgroepen die in het reguliere designonderwijs tot dusver ondervertegenwoordigd bleven.

Textiel werkplaats

Foto: Boudewijn Bellmann

De afgelopen jaren is intensief gewerkt aan de formulering van een verscherpte visie op de rol van de academie en de consequenties daarvan voor haar toekomstige onderwijs en onderzoek. Niet alleen binnen de institutionele muren van DAE werd de noodzaak gevoeld; het besef van urgentie wordt zeker ook gevoed door de snel veranderende rol van ontwerpers en de toenemende wereldwijde belangstelling voor design in het licht van grote maatschappelijke, ecologische, politieke en culturele vraagstukken. Diverse gremia in DAE nemen al geruime tijd deel aan dit gesprek. In 2018 is binnen de academie de commissie Kwaliteitsafspraken gevormd. Daarin zijn het College van Bestuur, De Raad van Toezicht, de ondernemingsraad, de staf, de docenten en de Student Council vertegenwoordigd. Gezamenlijk is gewerkt aan de concrete vertaling van de belangrijkste ideeën in de vorm van een Strategisch Instellingsplan, dat de komende jaren geïmplementeerd wordt.

De opgetekende visie introduceert geen breuk met de kernwaarden van onze identiteit. Wel zijn de uitgangspunten scherper gepositioneerd, is de onderlinge samenhang vergroot en biedt de actuele, mondiale context een herkenbaarder kader. Daarmee verschuift de focus. Een omgevingsgerichte ambitie heeft aan belang gewonnen terwijl het primair vakgerichte (culturele) zoeken naar kwaliteit bij de individuele student eerder ondersteunend en voorwaardenscheppend is geworden. De academie wil een voedingsbodem bieden aan een gedifferentieerdere studenten- en docentengemeenschap en aan een even gedifferentieerde professionele praktijk. Met de introductie van de term *radical impact* accentueert de vernieuwde visie het expliciete voornemen thematieken en werkwijzen te onderzoeken die de rol van design in de wereld situeren, ook buiten de persoon van de ontwerper of het belang voor het vakgebied.

DAE wil vanuit een kritisch perspectief bijdragen aan het zoeken naar creatieve benaderingswijzen voor belangrijke maatschappelijke vraagstukken zoals de groeiende armoedekloof, ecologische kwesties, vluchtelingenproblematiek, en mensenrechten. Thema's die weliswaar een lokale werkelijkheid kennen, maar als gevolg van de mondialisering niet louter lokaal kunnen worden benaderd. Onderzoek naar nieuwe vormen van protest en *civic journalism* kan tot de bijdragen van onze studenten behoren.

Om huidige en toekomstige studenten deel te kunnen laten nemen aan internationale projecten waarin design mogelijk een nieuw perspectief kan bieden, is het van belang het internationale netwerk van DAE verder te ontwikkelen. Zo kan de academie zich niet alleen verhouden met onderwijs- en onderzoeksinstituten die kwalitatief tot de wereldtop behoren, maar vooral ook met instituten waar men onze ambitie deelt om ontwerpers op te leiden die belangrijke maatschappelijke en ontwerpuitdagingen in de wereld van vandaag en morgen willen onderzoeken en met geldige nieuwe concepten benaderen.

Vanuit deze gedachte is reeds in studiejaar 2016-2017 een onderwijsvernieuwing in de Bachelor in gang gezet. De volgende fase van de onderwijsvernieuwing is in het najaar van 2018 uitgetekend. Deze ontwikkeling krijgt in studiejaar

2019-2020 verder vorm en wordt naar verwachting in studiejaar 2020-2021 geïmplementeerd.

In deze volgende fase gaat het om een verdere integratie van de verschillende onderdelen van het curriculum, het herdefiniëren van onderwijs als *design practice* en een grotere flexibiliteit van het onderwijsprogramma waardoor individuele studieroutes mogelijk zijn. Daarbij staan de groei en ontwikkeling van de individuele student in relatie tot de mondiale context vanuit een *cosmopolitan attitude* centraal.

Binnen het onderwijs van de Bachelor en de Master nemen projecten in samenwerking met externe nationale en/of internationale partners een belangrijke plaats in. Zoals het internationale project *Floating University* waar studenten van de MA Contextual Design samen met ontwerpprofessionals, studenten en wetenschappers van meer dan twintig internationale universiteiten onder leiding van het architectencollectief Raumlabor onconventionele vormen van stadsontwikkeling onderzochten en verbeeldden.

En tijdens de Istanbul Design Biennial werd het kritische magazine 'Questioning Design', dat in verschillende artikelen de visie op het designonderwijs in de DAE Master beschrijft, gelanceerd.

Ook bij het onderzoek aan DAE zijn nationale en internationale partners betrokken, waarbij aan projecten met een maatschappelijke urgentie wordt gewerkt. Zo werkten studenten en docenten via de BA onderzoekminor *Radical Ecologies* (begeleid door het lectoraat *Strategic Creativity*) een tijd in Bangalore, India's megastad voor innovatie, samen met lokale partners waaronder ontwerp bureau Quicksand, het India Institute of Technology en het Nederlands Consulaat. De studenten leerden hierdoor systemen te vergelijken, en verwierven een breder zicht op hoe design research betekenisvol is in verschillende culturen. In het internationale project RE-Source: *Participation in reframing residual materials in design theory, design practice and design education* (2017-2019) van het lectoraat *Places en Traces* richt het onderzoek zich op de ontwikkeling van design research-methoden om restmaterialen in de stad om te vormen tot waardevolle materialen.

De expositie 'Not for Sale' tijdens de jaarlijkse Salone del Mobile in Milaan toonde een kritische benadering van de rol en de toegevoegde waarde van design. Werken van alumni werden als integraal onderdeel in een woonwijk geplaatst. Op deze manier kon de bezoeker in cafés, winkels of een apotheek de waarde van design in het dagelijkse leven ervaren. Zo stonden de tassen gemaakt van koeienmagen, een afvalproduct van de vleesindustrie, bij de slager. En op de markt verderop schonk de robot SAM, de 'self-owning soda-making machine', geheel zelfstandig frisdrank tegen kostprijs. Een leegstaand, vervallen café in de straat kreeg nieuw leven ingeblazen als Basic Income Café, waar het idee van een gegarandeerd basisinkomen werd verbeeld en onderzocht.

Voor het eerst in bijna 20 jaar was de Graduation Show 2018 (GS18) niet te zien in het academiegebouw maar in de leegstaande Campinafabrieken aan de rand van Eindhoven. Naast de mogelijkheid om het grote aantal afstudeerprojecten

te kunnen huisvesten en de massale belangstelling het hoofd te bieden, past deze perifere, enigszins onontgonnen locatie bij de visie op de rol van design als kritisch instrument waarmee maatschappelijke urgenties onderzocht worden en alternatieve concepten worden vormgegeven. De Campina fabriek vormde met 12.000 m² aan ruimtelijke industriële hallen een geëigende omgeving voor de 208 projecten van 185 afgestudeerden. Evenals tijdens de twee vorige Graduation Shows was niet alleen het werk van de afstudeerders te zien, maar was er ook aandacht voor het verhaal achter het werk en voor het debat over actuele kwesties in relatie tot ontwerp. In de *Arena* gingen afgestudeerden en professionals met elkaar in gesprek, verkenden ze de diepte van de projecten en zochten ze de dialoog met het publiek. Presentaties, debatten, films en performances wisselden elkaar af. Dit jaar hebben maar liefst ruim 53.000 bezoekers de moeite genomen om naar het Campina-terrein te komen voor de GS18.

Alle activiteiten in 2018 laten zien dat DAE het hybride vakgebied design in toenemende mate benadert als een politiek instrument dat nooit waardenvrij is, maar dat de taak en potentie heeft te analyseren, te onthullen, de sluier op te trekken en alternatieven vorm te geven.

College van Bestuur

College van Bestuur 2018:

Joseph Grima, Creatief Directeur

Jurriënne Ossewold, Directeur Onderwijs en Onderzoek

Mechtild van den Hombergh, Directeur Organisatie (a.i.)

Eindhoven, mei 2019

Foto: Angelina Swinkels, Ontwerper Awards: Alumni Olivier van der Plaats

Hoofdstuk 1.

Visie en beleid

De afgelopen jaren is intensief gewerkt aan de ontwikkeling van een verscherpte visie op de toekomstige rol van de academie. De noodzaak daarvoor ligt niet alleen in de binnenwereld van het onderwijs en onderzoek in DAE, maar wordt zeker ook gevoed door de snel veranderende rol van ontwerpers en de toenemende wereldwijde belangstelling voor design in het licht van grote maatschappelijke, ecologische en culturele vraagstukken.

Diverse gremia in DAE nemen al geruime tijd deel aan dit gesprek. Toen in 2018 binnen DAE de commissie Kwaliteitsafspraken werd geformeerd (zie ook hoofdstuk 6), waarin het College van Bestuur, De Raad van Toezicht, de ondernemingsraad, de staf, de docenten en de Student Council vertegenwoordigd zijn, is er concreet gewerkt aan het opstellen van een visiedocument dat de belangrijkste uitgangspunten onder woorden brengt. Vervolgens is de visie door het College van Bestuur in het najaar van 2018 in een instellingsplan verankerd en aan de Raad van Toezicht gepresenteerd. Deze onderschrijft de inhoud van het plan en heeft het plan vastgesteld.

De nieuwe visie vormt geen definitieve breuk met de waarden die de kern van onze identiteit bepalen. Voortbouwend op het specifieke profiel dat DAE de afgelopen decennia ontwikkelde, zijn de uitgangspunten inmiddels wel scherper geïdentificeerd, met elkaar in samenhang gebracht en in een actuele, mondiale context geplaatst. Daarmee verschuift de focus van het primair vakgerichte (culturele) zoeken naar kwaliteit bij de individuele student naar een omgevingsgerichte ambitie. De wens namelijk om een voedingsbodemp te bieden aan een gedifferentieerde studenten- en docentengemeenschap en een professionele praktijk die niet meer vanuit een enkele dominante canon of een eenduidig begrip van design wordt gedicteerd. Met de introductie van de term 'radical impact' accentueert de vernieuwde visie het expliciete voornemen thematieken en werkwijzen te onderzoeken waarmee de rol van design in de wereld ook buiten de persoon van ontwerper of het belang van het vakgebied kenbaar en relevant wordt gemaakt.

De volgende pijlers waarden onderbouwen onze visie:

- **Cosmopolitan Attitude**
- **Social Political Agenda**
- **Design as Praxis**

Cosmopolitan Attitude

We nemen een kosmopolitisch standpunt in waarin de internationale context leidend is. We benaderen design als hybride: conceptueel, contextueel en relevant voor de wereld. We zien design als een open domein: open naar de maatschappij, naar al het natuurlijke en artificiële leven en naar de integratie en connectie van disciplines. Onze humanistische benadering drukt zich bij studenten en docenten uit in compassie, reflectief vermogen en positionering.

Onze kernwaarden zijn die van een inclusieve samenleving waarin diversiteit in elk opzicht wordt omarmd. Ons onderwijs en onderzoek leggen de nadruk op maatschappelijke- en culturele onderwerpen. We onderwijzen design als een 'politiek instrument': een middel om maatschappelijke ontwikkelingen en problemen te adresseren en zo nodig aan de kaak te stellen, en als een hulpmiddel om alternatieven te zoeken en te onderzoeken.

Social Political Agenda

Een gevoelige antenne voor sociale verschijnselen stelt onze studenten in staat om te opereren als 'agents of change'. De bijdrage van design aan de mensheid en haar sociale, culturele en natuurlijke omgeving (inclusief de ontwrichting,

het ongemak en de discussie die door design kunnen worden veroorzaakt) is het startpunt voor nieuwe concepten en alternatieven. Wij leiden ontwerpers op die zich bewust zijn van de implicaties van hun werk. Dit is waar DAE zich onderscheidt van de meeste technologisch georiënteerde vormen van ontwerponderwijs. Technologie wordt door onze studenten en onderzoekers niet primair ontwikkeld maar op zijn betekenis en implicaties ondervraagd. We leiden studenten op die in staat zijn valide alternatieven 'uit te vinden'.

De link tussen enerzijds een geëngageerde, hybride en integrale benadering en anderzijds professionele autonomie gebaseerd op expertise, zorgt ervoor dat de individuele kwaliteiten van alle deelnemers kunnen floreren. Het kenmerkt de academie als gemeenschap, als organisatie en als instituut met een onderwijskundig en een cultureel profiel.

Design as Praxis

We definiëren design als *praxis*: Een brug tussen theoretische kennis en inzicht en praktische actie. Hiermee positioneert DAE zich precies tussen academisch georiënteerde (WO) en praktisch georiënteerde (HBO) opleidingen. In plaats van te focussen op een enkele ontwerpdiscipline of medium, kiest DAE een integrale benadering van ontwerpen die niet mediumspecifiek is. Onze manier van lesgeven is fundamenteel contextueel: We vragen studenten te reflecteren op hun waarden en intenties en op de mogelijke consequenties van wat ze voornemens zijn te maken.

We zijn ons bewust van het actuele discours over technologie en post-humanisme waarin alle vormen van leven – natuurlijk en kunstmatig, dierlijk en plantaardig – gelijke aandacht verdienen. Tegelijk blijven we ons bewust van de noodzaak van humanistische sensitiviteit in het werk van onze studenten, waarbij zij door middel van hun analyse en behandeling telkens een eigen referentiekader dienen in te brengen.

Praxis stelt ontwerpers in staat om reflectie en actie te combineren gericht op de structuren die ze willen transformeren. Ontwerp resulteert in verandering en is daarom nooit zonder consequenties.

Het profiel van onze afstudeerders

In de veranderlijke realiteit van vandaag zijn de vaardigheden en reflectieve competenties die studenten zich meester maken belangrijke tools. Deze gereedschappen geven afstudeerders de kans in een breed spectrum aan professionele omgevingen te werken. Onze alumni zijn opgeleid voor beroepen die zich vaak nog aan het vormen zijn. Hun vaardigheden moeten daarom toekomstbestendig zijn en inzetbaar bij het definiëren van nieuwe werkprocessen, onderzoeksmethoden en resultaten.

Op Bachelorniveau verwachten we van onze afstudeerders dat zij hun positie in het ontwerpveld kunnen definiëren: Ze hebben geleerd de ontwerper te ontwerpen. Onze Master afstudeerders kunnen via hun werk het vak zelf herdefiniëren: Ze zijn in staat ontwerp te ontwerpen.

Van visie naar beleid: 2018

De visie beschrijft de context waarin we als academie opereren en plaatst – in termen van ambitie – een stip op de horizon. Daarnaast bouwt de nieuwe visie deels voort op reeds in 2016

ingezette veranderingen en speelt het in op de feedback die we ontvingen via onze kwaliteitszorg-kanalen.

In onze Bachelor (zie hoofdstuk 2 Onderwijs) zijn bijvoorbeeld de competenties Mastery, Resonance en Poetics geïntroduceerd, waarmee een direct verband wordt gelegd met de kosmopolitische houding, sociale agenda en 'design als praxis', die we nastreven. Ditzelfde geldt voor de thema's die zijn ingevoerd in de propedeuse trimesters: Body & Mind (Cosmopolitan Attitude), Crafts & Industry (Design as Praxis) en Society & Change (Social Political Agenda).

Ons streven naar radicale differentiatie en impact vloeit in de eerste plaats voort uit onze eigen ambitie, maar wordt daarnaast gevoed door de feedback vanuit onze eigen bredere gemeenschap. Zo werd tijdens de Accreditatie van onze Master (zie hoofdstuk 6 Kwaliteitszorg) de noodzaak van een meer diverse docentengemeenschap uitgebreid besproken.

Van visie naar beleid: 2019 en verder

In aanloop naar de ontwikkeling van de Kwaliteitsafspraken heeft DAE ervoor gekozen de ontwikkeling en definiëring van de verscherpte visie in het Instellingsplan te verweven met de formulering van Kwaliteitsafspraken, zodat beiden trajecten naadloos op elkaar aansluiten. Dit proces is gestart in het najaar van 2018 en zal tegen het eind van het academisch jaar 2018-2019 zijn afgerond. Goedkeuring van de Kwaliteitsafspraken wordt verwacht in september 2019.

Uitgangspunt in het Instellingsplan is het eerder benoemde streven naar radicale differentiatie en impact. Om dit te realiseren, zijn vijf domeinen benoemd waarin de verandering zich de komende jaren zal manifesteren:

CORE: ONDERWIJS EN ONDERZOEK;
NETWORK: DAE-GEMEENSCHAP EN PARTNERS, HR-BELEID;
WORLD: WERELDWIJDE CONTEXT;
HOME: ACADEMIE ALS THUISBASIS;
TRACE: RELEVANTIE EN IMPACT IN DE BUITENWERELD.

Joseph Grima Speaking at opening academic year

Foto: Angelina Swinkels

Hoofdstuk 2.

Onderwijs

2.1 Bachelor onderwijs

2.1.1 Inleiding

In studiejaar 2016 – 2017 is onder leiding van de directeur Onderwijs & Onderzoek (lid CvB) Jurriënne Ossewold een onderwijsverandering in gang gezet. In algemene zin is de ingezette verandering erop gericht meer samenhang aan te brengen in het onderwijsprogramma en meer samenwerking te bewerkstelligen tussen docenten van voorheen gescheiden ontwerpafdelingen aan de ene kant en de ondersteunende en flankerende vakken aan de andere kant. In 2017 is deze vernieuwing verder uitgewerkt en geëffectueerd.

In 2018 volgde een evaluatie door docenten en studenten en is er op onderdelen bijgestuurd. De volgende fase van de onderwijsvernieuwing is in het najaar van 2018 uitgetekend. Deze krijgt in studiejaar 2019-2020 verder vorm en wordt naar verwachting in studiejaar 2020-2021 geïmplementeerd.

jaar1	trimester 1	trimester 2	trimester 3
jaar 2	module 1	module 2	
jaar 3	minor	studio	
jaar 4	stage	eindexamen	

Grafiek 1.

Introductie Jaar

In de volgende fase gaat het om een verdere integratie van de verschillende onderdelen van het curriculum, het herdefiniëren van onderwijs in *design practice*, zoals dat nu gegeven wordt binnen de Ontwerpfdelingen, en het mogelijk maken van een grotere flexibiliteit voor individuele studenten door middel van individuele studieroutes. Die geven de student meer ruimte om door de studie heen een eigen positionering te ontwikkelen. Hierbij hoort een verdere uitwerking van de competenties en het verder ontwikkelen van de assessments tot een DAE-eigen holistische wijze van evalueren. Daarbij staan de groei en ontwikkeling van de individuele student centraal. Kleinschaligheid en een eigen hybride, niet medium-gebonden benadering van ontwerp blijven de uitgangspunten, evenals de kernwaarden van DAE (zie hoofdstuk 1 Visie en Beleid). mogelijk weerspiegelen: Mastery, Resonance en Poetics. Voor ons ontbrak het bij de officiële, landelijk gehanteerde competenties aan een natuurlijke aansluiting op de inrichting van ons onderwijs. De compacte en omvattende formulering die we aan onze drie competenties gaven – zoals hieronder nader toegelicht – verradt de specifieke kenmerken die ons als academie typeren. De formulering biedt voldoende ruimte aan de verschillende Ontwerpfdelingen om daar hun eigen ontwerpcultuur en -jargon in aan te brengen. Uitgangspunt was herkenbaarheid voor student en docent en makkelijke toepasbaarheid in onderwijs en beoordeling.

De in 2016 ingezette onderwijsvernieuwing behelsde:

- Vertaling van de landelijke competenties naar drie competenties, passend bij de academie;
- Ontwikkeling van daarop gebaseerde Basics (Crafts, Design Grammar, Humanities, SciTech);
- Nieuwe curriculumopzet gebaseerd op afstemming tussen afdelingen en Basics;
- Helderder positionering van de ontwerpfdelingen;
- Introductie van Electives (keuzevakken), als eerste stap naar flexibilisering;
- Ontwikkeling van het minorprogramma, eveneens als onderdeel van flexibilisering;
- Introductie van andere, formatieve manieren van beoordelen (Special Focus);
- Aanpassing van de propedeuse door de introductie van themaprojecten die aansluiten op de inhoudelijke visie van DAE op het vakgebied en tevens voorbereiden op de keuze voor een ontwerpfdeling.

2.1.2 Drie competenties

In 2016-2017 is gestart met een onderwijsvernieuwing, waaronder de introductie van drie DAE-eigen competenties. In 2017-2018 zijn ze onder meer in een beoordelingsformulier uitgewerkt en in 2018-2019 volgt verdere implementatie van de competenties. De ontwikkelde competenties vloeien voort uit de onderwijsvisie en de bijbehorende bezinning op het curriculum. Ze reflecteren de waarden als beschreven in het Instellingsplan van najaar 2018: Cosmopolitan Attitude, Social Political Agenda, Design as Praxis.

In overleg met de verschillende gremia zijn de landelijke eindkwalificaties vertaald in drie competenties die de

bestaande praktijk in de academie en haar visie zo goed mogelijk weerspiegelen: Mastery, Resonance en Poetics. Voor ons ontbrak het bij de officiële, landelijk gehanteerde competenties aan een natuurlijke aansluiting op de inrichting van ons onderwijs. De compacte en omvattende formulering die we aan onze drie competenties gaven – zoals hieronder nader toegelicht – verradt de specifieke kenmerken die ons als academie typeren. De formulering biedt voldoende ruimte aan de verschillende Ontwerpfdelingen om daar hun eigen ontwerpcultuur en -jargon in aan te brengen. Uitgangspunt was herkenbaarheid voor student en docent en makkelijke toepasbaarheid in onderwijs en beoordeling.

Tijdens de Bachelor-studie verwerft de student de volgende competenties:

Mastery (meesterschap)

Je weet in je ontwerpproces raad met vorm, maat, beeld, tekst, ritme, dimensies, structuur, perspectief en kleur, de eigenheid van zintuigen, materialen, functionaliteit en technieken. Hierbij heb je de kennis, het inzicht en de vaardigheid rekening te houden met ethische dilemma's, human centeredness, sustainability en de circular society. Je bent je bewust van waar je naar toe wilt met je ontwerpen, en van wat daarvoor nodig is aan onderzoek, oefening, experiment, twijfel, vasthoudendheid, zorgvuldigheid en detaillering. Je kunt de intrinsieke kwaliteit van je ontwerpen beoordelen, verantwoorden en waar nodig verbeteren. Je weet de benodigde expertise te verwerven om je nieuwe practices en skills eigen te maken. Je hebt vertrouwen in jezelf en in je eigen kunnen, vertrouwen dat je je met gretigheid, oefening en geduld hebt eigen gemaakt.

Resonance (weerklink)

Door kennis te vergaren ontwikkel je een referentiekader dat je in staat stelt te reflecteren en je werk context en relevantie mee te geven. Door onderzoek en analyse weet je onverwachte verbanden tussen doorgaans gescheiden kennisgebieden te leggen, die anderen overtuigen en inspireren. Je gaat in gesprek met anderen over je werk en zoekt de dialoog. Je werk toont de professionele positie die je als ontwerper wilt innemen in het veld van design en de manier waarop je je professioneel wilt verhouden tot, verbinden met en verantwoorden tegenover je opdrachtgevers, je publiek en mogelijke samenwerkingspartners. Je ontwerpen weerspiegelen je maatschappelijke betrokkenheid, je morele positie en geven blijk van je *engaged distance*, je compassie en je zoeken naar betekenis van je ontwerpen voor anderen en naar alternatieven voor actuele problemen.

Poetics (poëzie)

Je werk vertelt een verhaal dat getuigt van balans tussen het perspectief van de ander, het grotere belang en je eigenheid. Dit doe je door te verbinden, onderzoek te doen en te ontwerpen vanuit empathie, urgentie en betrokkenheid. Anderen herkennen jouw intuïtieve esthetiek, je eigen vorm en stijl en zien hoe jij je compassie tastbaar weet te maken in universele ontwerpen, die voor anderen van betekenis zijn. Je werkt vertoont bezieling en gelaagdheid; hiermee weet je het hart van anderen te raken.

2.1.3 Curriculum

Op grond van de nieuwe competenties is kritisch naar het curriculum gekeken. In voorgaande jaren werd door studenten

de scheiding tussen Ontwerfafdeling en Kompas als competitief ervaren, wat in de praktijk leidde tot hoge werkdruk onder studenten en twee parallelle onderwijsvormen die niet de bedoelde vervlechting en versterking tot gevolg hadden. Er is daarom in 2017-2018 onderzocht hoe de integratie tussen de Ontwerfafdelingen en de ondersteunende vakken beter tot stand kon komen. Intensief overleg tussen College van Bestuur, Editorial Team, docenten en Hoofden heeft geleid tot het introduceren van Basics: Design Grammar, Crafts, Humanities en SciTech. Daarnaast krijgt de student de gelegenheid 2 modules te kiezen uit een aanbod van 6-8 Electives (keuzevakken).

In 2018 is een eerste evaluatie gedaan onder studenten en docenten. Die maakte duidelijk dat de nieuwe opzet op een aantal punten bijgesteld diende te worden.

2.1.3.1 Opzet

De opzet van het curriculum vanaf het schooljaar 2017-2018 ziet er na de vernieuwingen en aanpassingen als volgt uit:

2.1.3.2 Ontwikkelingen per jaar

Jaar 1: propedeuse

Aan het eind van het propedeusejaar kiezen studenten voor een van de acht Ontwerfafdelingen:

- Man and Activity
- Man and Communication
- Food Non Food
- Man and Identity
- Man and Leisure
- Man and Motion
- Public Private
- Man and Well-being

Foto: Femke Rijnman

Open Day Bachelor

Het keuzeproces wordt op verschillende manieren ondersteund:

- Begeleiding door de Study Guides die op regelmatige basis de keuze met de student bespreken;
- Opdrachten die studenten gedurende hun propedeusejaar uitvoeren, zoals het interviewen van recent afgestudeerden tijdens de Graduation Show;
- Het jaarlijkse Propedeuse Symposium waarin studenten en afdelingen zichzelf presenteren om tot een match te komen.

Om de keuze voor de best passende afdeling nog beter in het curriculum te verankeren zijn vanaf studiejaar 2017-2018 aan de drie trimesters die een student volgt drie thema's verbonden die elk een direct verband hebben met de visie, de waarden en de agenda van DAE: Crafts & Industry, Society & Change en Body & Mind.

Gedurende elk trimester is een dag gereserveerd voor een ontwerpproject in lijn met het thema, begeleid door docenten van de verschillende afdelingen. Op deze manier maken de studenten kennis met de typische kenmerken van het onderwijs en de designmethoden binnen de verschillende afdelingen. In het studiejaar 2018-2019 is een aantal verbeteringen ingezet gebaseerd op de evaluatie van het onderwijs:

- Meer op elkaar afstemmen van de afzonderlijke dagprogramma's (vakken) onderling en met het themaproject;
- Goed plannen van opdrachten zodat de werkplaatsen beschikbaar zijn en de studenten de werkdruk kunnen spreiden;
- Versterking van de eindschouw als middel om tot een bindend studieadvies te komen;
- Sterkere positie Study Guidance in keuzetraject.

Najaar 2018 is tijdens de jaarlijkse docentenbijeenkomst van de Propedeuse besloten heel gericht vier onderwerpen aan te pakken. Dit gebeurt door een team van docenten dat begeleid en aangestuurd wordt door een daartoe gekwalificeerd stafflid:

- Meer ruimte voor assessments (ook in docenturen) en andere vormen van assessment, omdat de groep studenten groter is;
- Herinrichting van de ruimte, waarbij gekeken wordt naar meer eigenheid in gebruik van de beschikbare ruimte door de verschillende docenten;
- Verdere ontwikkeling van interne didactische scholing voor docenten die geen ervaring hebben met grotere studentenaantallen;
- Herijking van het beoordelingsformulier.

Jaar 2

Het tweede jaar heeft in studiejaar 2017-2018 de grootste vernieuwing sinds de invoering van het Kompas in 2004 doorgemaakt.

In dit jaar starten studenten in een van de ontwerfafdelingen. Tevens volgen zij ondersteunende en flankerende vakken: Basics. De Basics bestaan uit vier clusters: Crafts, Design Grammar, Humanities en SciTech (Science and Technology). Zij maken bovendien een keuze voor een of twee Electives om zo hun eigen profiel verder vorm te geven en hun werk te verdiepen.

Het doel van de nieuwe opzet is te komen tot een meer geïntegreerd curriculum waarin Ontwerfafdelingen en Basics

elkaar aanvullen en versterken. Tijdens de studie jaren 2016-2017 en 2017-2018 is in verschillende docentebijeenkomsten gezocht naar een betere verbinding. Vervolgens zijn uniforme beoordelingsformulieren ontwikkeld, zodat ook op papier de connectie met elkaar kon worden gevonden. Tijdens studiejaar 2018-2019 wordt verder gewerkt aan afstemming en integratie.

Uit evaluaties onder studenten en docenten bleek voorjaar 2018 dat studenten enthousiast zijn over de Basics. Met name het theorie-onderwijs (Humanities) en SciTech gooien hoge ogen. Ook zijn de studenten enthousiast over de Electives (zie volgende paragraaf); zowel de keuzevrijheid als de verschillende onderwerpen slaan aan. Naast enthousiasme komen er ook kanttekeningen naar voren. Zo wensen studenten meer en voortijdig inzicht in het curriculum en geven zij aan dat een betere verdeling van de werkdruk over de week en over het semester noodzakelijk is. Tevens bleek dat studenten graag meer de diepte in willen voor wat betreft de Basics (m.n. Crafts en Design Grammar) en meer en anders ingevulde tijd met docenten van hun afdelingen nodig hebben. Docenten van de Ontwerpafdelingen gaven aan dat zij graag samen willen werken met collega's van de Basics en vice versa, maar dat dit in de praktijk door tijd- en ruimtegebrek op de betreffende lesdagen niet haalbaar is.

Op grond van de evaluaties is in het studiejaar 2018-2019 het weekschema aangepast om werkdruk te spreiden en samenwerking te bevorderen. Er zijn wijzigingen aangebracht in het basicscurriculum (Crafts en Design Grammar) om meer diepgang mogelijk te maken, en didactische scholing draagt bij aan een diverser aanbod aan lesvormen binnen de Ontwerpafdelingen. Najaar 2018 is gestart met het ontwikkelen van een syllabus die in 2019 het actuele overzicht van het totale curriculum zal bevatten.

Er wordt gewerkt aan het uitzetten van horizontale en verticale leerlijnen voor de Basics en het rekruteren van docenten binnen deze leerlijnen. Hierbij past het verder uniformeren van de beoordelingsformulieren met ruimte voor typische afdelingskenmerken voor de Basics en voor de Ontwerpafdelingen.

Electives

Tegelijk met de Basics zijn in 2016-2017 Electives geïntroduceerd. In 2017-2018 zijn deze verder uitgediept en is het aanbod wat gegroeid. Dit is doorgezet in 2018-2019. De Electives zijn keuzevakken die qua thematiek thuishoren in een van de Basics (Crafts, Design Grammar, Humanities, SciTech) en die worden aangeboden door een expertteam van minimaal 2 docenten. Studenten kiezen een of twee Electives naast hun Basics en Ontwerpafdeling. Deze keuzevakken bieden hen de gelegenheid zich verder te verdiepen in een onderwerp naar keuze en daarmee hun profilering en positionering te versterken.

De Electives zijn een eerste stap in het vergroten van de keuzevrijheid van studenten. Het Instellingsplan (najaar 2018) beschrijft een onderwijsvisie die inzet op individuele positionering van studenten (standpuntbepaling en persoonlijk en professioneel profiel) door middel van een deels individuele studieroute. Hierbij zou het voor studenten mogelijk moeten worden gedurende hun studie ieder semester een department te kiezen en zich zo vanuit meer perspectieven te verdiepen in hun

eigen thematiek en/of met een diverser aanbod aan methoden en visies kennis te maken.

Jaar 3

In jaar drie heeft de student in het eerste semester de keuze tussen een minor of exchange. Net als de Electives richt het minorprogramma zich op het vergroten van de keuzevrijheid van de student. In 2018 zijn de minors voor het derde opeenvolgende jaar aangeboden.

Tijdens de minor verdiepen studenten hun expertise in een gespecialiseerde design course. De student richt zich op een specifiek en gegeven thema, onderwerp, materiaal en/of methodiek. In het tweede semester gaat de student 'de studio' in bij zijn/haar Ontwerpafdeling, ter voorbereiding op het afstudeerjaar. Het werk richt zich op de relatie met de buitenwereld, vaak door middel van een 'vriendenproject', een project in samenwerking met een van de externe 'vrienden' van de academie.

Irene Stracuzzi Custom printing 4-metre inflatable globe, GEO—DESIGN at Van Abbemuseum, 2018

Inmiddels is de inhoud van de minorprogramma's verder uitgekristalliseerd. De materiaalgerichte minors (Reframing Textiles en Ceramic Properties & Potentials) lopen goed en zijn populair. Ze worden in nauwe samenwerking met respectievelijk het Textielmuseum Tilburg en Beeldenstorm Eindhoven gerealiseerd. De minor Radical Ecologies richt zich op design research en werkt samen met een partner in India. Bij Lost & Found staat beeldonderzoek, het schrijven van een essay en het gezamenlijk maken van een bijzonder boek centraal. Science Friction is de meest technische minor. Deze richt zich op het creëren van nieuwe vormen van mens-machine interactie (digitaal en/of analoog) door middel van ontwerpend onderzoek. Bijzonder is dat voor het derde jaar op rij een groep studenten eigen initiatief toonde om zelf onderwijs te organiseren. Deze Collective Minor heeft enkele maanden in Matera (Italië) plaatsgehad.

Er waren 29 studenten die kozen voor een exchange bij een van onze partnerscholen tijdens de minor periode.

Jaar 4

Het vierde jaar bestaat uit een stage en een of twee afstudeerprojecten. Daarnaast leert de student door middel van de zogenaamde Narrative zijn eigen werk op een tegelijk persoonlijke en universele manier te contextualiseren en daarover te communiceren. In de Narrative reflecteert de student op zijn werk vanuit een meer abstract, theoretisch perspectief. Door het samenstellen van een verhaal kan de student zijn of haar Narrative toegankelijk maken voor een breder publiek. De Narrative staat altijd in relatie tot een van de twee afstudeerprojecten.

2.1.3.3 Verantwoordelijkheden t.a.v. het curriculum

De directeur Onderwijs en Onderzoek is eindverantwoordelijk voor het curriculum en daarmee voor de ingezette onderwijsvernieuwing. Tevens is deze samen met de hoofden van de Ontwerpafdelingen verantwoordelijk voor het curriculum van de afzonderlijke ontwerpafdelingen binnen de Bachelor. Elk hoofd is verantwoordelijk voor de artistieke visie op en richting van de afdeling, voor het onderwijs en de organisatie van de afdeling en voor het eindniveau inclusief de beoordelingen. Dat alles binnen het kader van de artistieke, onderwijskundige en organisatorische bandbreedte zoals geformuleerd door het College van Bestuur. Binnen diezelfde bandbreedte is het Editorial Team verantwoordelijk voor het flankerend programma.

Editorial Team

Het Editorial Team is in 2015 geformeerd en samengesteld uit kunstenaars, theoretici, ontwerpers, engineers, wetenschappers, schrijvers, en het beleidsbureau onderwijs. Het team staat onder leiding van de directeur Onderwijs en Onderzoek. Het Editorial Team is verantwoordelijk voor de inhoud, methodologie en organisatie van ondersteunende vakken en de afstemming op en de samenhang met de Ontwerpafdelingen. In 2017-2018 richtte het Editorial Team zich onder meer op:

- Verfijning van de 3 competenties naar de diverse leerjaren;
- Uitbouw en verdieping van de minors;
- Coördineren van de opzet van een integratief curriculum tussen afdelingen en flankerende vakken;
- Coördineren van verbeterde opzet propedeuse;
- Uitzetten horizontale en verticale leerlijnen voor de propedeuse, Basics Electives en Narrative;
- Ontwikkelen van uniforme beoordelingsformulieren in overleg met docenten voor de Basics.

In 2018-2019 wordt bekeken op welke wijze het Editorial Team in de volgende fase van de onderwijsvernieuwing gaat functioneren en wat de gewenste samenstelling is.

2.1.4 Onderwijsorganisatie

Het Onderwijsbureau (*Educational Desk*) verzorgt de organisatie van de totale cyclus van het onderwijs. Zo verzorgde het team de organisatie van de nieuwe opzet van herkansingen door middel van de hantering van de zogenaamde Special Focus. Speciale aandachtspunten die bij een beoordeling als onvoldoende uit de bus komen, rechtvaardigen niet altijd het overdoen van een complete module. De student neemt daarom de Special Focus als extra beoordelingspunt mee naar de volgende module (een formatieve wijze van

beoordelen en een eerste stap in de richting van holistisch beoordelen). De dienstverlening aan het onderwijs bestaat uit organisatie en planning van het onderwijs, toelating en werving, fungeert als aanspraakpunt voor de propedeusedocenten, de machinale en digitale werkplaatsen en de Student Council. De programmanager van de Bachelor is verantwoordelijk voor budgettering, urenverdelingen en begroting.

Houtwerkplaats

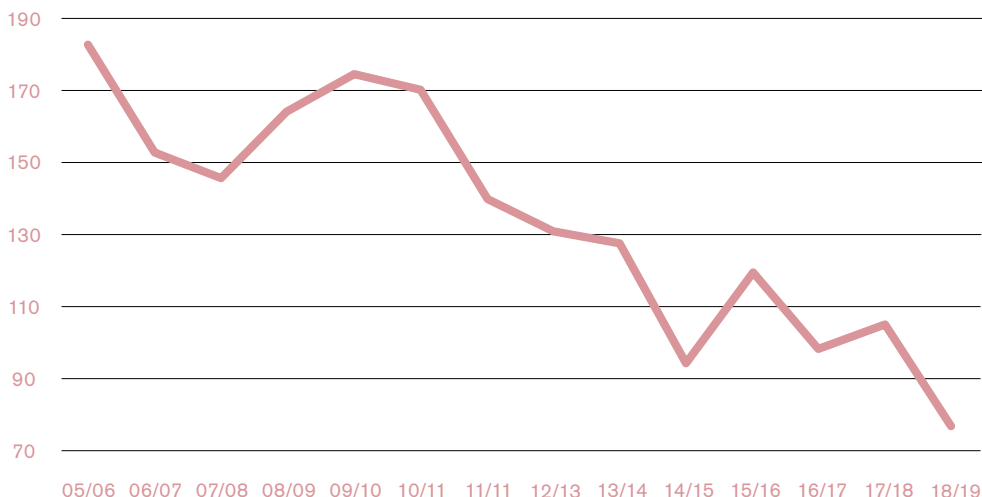
De International Desk is verantwoordelijk voor exchange, internationale stages en internationalisering. In 2018 is deze versterkt met een nieuwe medewerker die goed op de hoogte is van het internationale designonderwijs en participeert in gespecialiseerde internationale netwerken.

Care bestaat uit het mentoraat en het decanaat, zowel voor studenten van de Bachelor als van de Master. De mentor is de eerste opvang voor studenten wanneer zich problemen voordoen of een student behoefte heeft aan steun. De decaan heeft een formele rol en positie. Deze fungeert onafhankelijk en valt rechtstreeks onder het College van Bestuur. Indien nodig stuurt de decaan een student door naar een met DAE samenwerkende psycholoog.

Guidance bestaat vanaf 2016 en is ontwikkeld om studenten te begeleiden in hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. De guides zijn ontwerpers maar hebben geen betrokkenheid bij het onderwijs. Zij coachen studenten bij het maken van keuzes tijdens hun studie en bij het ontwikkelen van hun profiel en positionering. Daarbij is er veel aandacht voor stress-hantering, veerkracht en constructieve reflectie.

2.1.5 Rendementen

De afgelopen jaren is in het Bachelor-onderwijs nadrukkelijk aandacht besteed aan reductie van studievertraging en met resultaat. In nauw overleg tussen Het Onderwijsbureau (*Educational Desk*) en de coördinatoren van de Ontwerpafdelingen wordt per examenperiode gekeken naar een adequate begeleiding. Studenten die niet nominaal hun studie kunnen afronden wordt passende en vaak ook extra begeleiding geboden door de guide, de mentor of de decaan, of door een docent van de Ontwerpafdeling. De daling wordt goed weergegeven in **Grafiek 2**. (pag. 23).

Grafiek 2.
Studenten met studie-
vertraging (5 jaar of meer)

2.1.6 Werving, selectie en toelating

Gemiddeld 15 maal per jaar geven DAE-alumni voorlichting op middelbare scholen en op voorlichtingsbeurzen in heel Nederland. Sinds enkele jaren is dat een belangrijk instrument bij de werving voor de Bachelor.

Sinds 2017 worden er gerichte voorlichtingssessies gegeven voor geïnteresseerde bezoekers aan de Graduation Show (GS). In 2018 zijn daar 12 voorlichtingssessies gegeven. Zowel potentiële studenten uit Nederland als uit het buitenland (gemiddeld 20 deelnemers per keer) namen aan deze sessies deel.

In 2018 zijn er twee Experience Days georganiseerd: op 31 januari en 7 februari. Deze dagen genieten een groeiende populariteit en het aantal deelnemers stijgt elk jaar. Een team van docenten geeft een dag lang les zodat geïnteresseerden kunnen ervaren hoe het is om aan DAE te studeren.

De Open Dagen (24 januari en 27 juni) zijn wederom goed bezocht. Het zwaartepunt ligt op de Open Dag in januari (ook in verband met de uiterste inschrijfdatum van 15 februari). Het ééndaagse programma biedt rondleidingen, voorlichting, Q&A's en individuele gesprekken. Naast de inzet van medewerkers van het Onderwijsbureau (Educational Desk) worden er circa 20 studenten betrokken bij het geven van de rondleidingen. De Open Dagen trekken bezoekers uit binnen- en buitenland.

De selectie en toelating kent een inmiddels beproefde procedure. Voor een vaststaande datum (15 februari in 2018) melden studenten zich via de site aan. Alle kandidaten die zich aanmelden worden voor een selectiegesprek in maart uitgenodigd. De student dient ter voorbereiding 2 thuisopdrachten te maken en een portfolio samen te stellen. In teams van 10 kandidaten en 2 docenten (selectiecommissie) vindt gedurende een hele dag de selectie plaats. Elke kandidaat neemt zijn thuisopdrachten en portfolio mee en presenteert zichzelf in het Engels in 10-15 minuten aan de medekandidaten en de commissie. De kandidaten worden uitgenodigd ook op elkaars werk feedback te geven. Na afloop van de selectie vormt de commissie een advies per student. Op basis van deze adviezen wordt de definitieve selectie vastgesteld. Medio april zijn 153 kandidaten aangenomen.

Uiteindelijk zijn er 151 gestart aan het begin van het academisch jaar. Er is ten opzichte van vorig jaar een stijging te zien van 139 naar 151 studenten bij aanvang van het studiejaar. Opvallend is het gedaalde percentage mannen (32% in 2018 t.o.v. 43% in 2017).

Het aandeel Nederlandse studenten versus Internationale studenten bleef gelijk.

Aantal aanmeldingen	620
Aantal aangenomen	153
Aantal gestart	151

NL	Internationaal	Man	Vrouw
27%	73%	32%	68%

Open day Bachelor

Foto: Femke Rijerman

Talk & Tour, Master Graduation 2018

2.2 Masteronderwijs

2.2.1 Inleiding

De Masteropleiding van Design Academy Eindhoven bestaat sinds 2014 uit de vier afdelingen/uitstroomprofielen: Contextual Design, Social Design, Information Design en Design Curating and Writing. Binnen elke afdeling fungeert de groep studenten, tutoren, design experts en gastsprekers als een permanente 'denktank'. Hun dialoog wordt gekenmerkt door interacties tussen verschillende culturen en generaties, en leidt tot nieuwe designconcepten en -experimenten die bijdragen aan de ontwikkeling van het professionele veld en het discours. Jaarlijks krijgt deze dialoog een externe stimulans door real-life projecten waarin studenten gedurende een trimester samenwerken met externe opdrachtgevers en/of partners.

2.2.2 Kenmerken van de Masterafdelingen

Contextual Design

'Artistiek talent, nieuwsgierigheid, intuïtie voor de Zeitgeist, een onderzoekende houding en de moed om conventies te negeren.' Dat is hoe Contextual Design de 'author designer' beschrijft. Het is deze categorie ontwerpers die voor Contextual Design kiest. Omdat vooral in het eerste jaar de nadruk ligt op de ontwikkeling van verbeelding en het verkennen van het persoonlijke profiel van de student, krijgen de studenten les van docenten van divers pluimage: relatief veel kunstenaars, een architect, theoretici, een grafisch ontwerper, en ook productontwerpers.

Social Design

'There is no such thing as social design.' Als ontwerper ben je verplicht om te werken met het sociale aspect van je ontwerpen. Social Design daagt studenten uit om zichzelf constant af te vragen: waarom wil ik ontwerpen, wat is de invloed van mijn werk, wie zullen mijn ontwerpen aanspreken en wat bereik ik

nu eigenlijk met mijn werk als designer? Het is deze kritische houding die de specialisatie Social Design typeert. Het onderzoeksprogramma ontwikkelt nieuwe modellen, strategieën en producten die een beslissende rol kunnen spelen in de ontwikkeling en transformatie van de samenleving.

Information Design

Digitale technologie heeft de rol van grafisch ontwerpers fundamenteel gewijzigd. Het is nodig een nieuwe balans te vinden tussen degenen die informatie publiceren en degenen die de informatie bestuderen of gebruiken. Het ontwerpen van nieuws en kennis is daarom essentiële thema's in het programma van Information Design. Het programma richt zich op nieuwe methoden om data te vertalen en informatie over te dragen, om traditionele en nieuwe platforms voor informatieoverdracht te onderzoeken.

Design Curating and Writing

Deze specialisatie gebruikt design als een lens om naar de wereld te kijken. Het curriculum leert studenten kritische vaardigheden die nodig zijn om te reflecteren op de talrijke rollen die design tegenwoordig speelt en op de conventionele percepties van design. Bijzonder is dat het Van Abbemuseum een lesdag per week voor haar rekening neemt. Tijdens die lessen raken studenten vertrouwd met tentoonstellingsbeleid, de vormgeving van tentoonstellingen en de daarbij behorende conceptontwikkeling.

In de zomer van 2018 nam Alice Twemlow afscheid als hoofd Design Curating and Writing. Agata Jaworska en Tamar Shafirri namen als interim-hoofden het stokje over.

2.2.3 Professionalisering van de organisatie

Sinds 2016 heeft elke afdeling een eigen afdelingscoördinator. Die is onder meer verantwoordelijk voor het budgetbeheer van de afdeling, en belast met de organisatie van jaarlijkse projecten en de inzet van gastdocenten. In 2017 is de oorspronkelijke programmamanager in de organisatie van de master omgevormd tot een algemeen coördinator. De algemeen coördinator richt zich op overstijgende taken zoals aanmeldingen, werving en selectie, de organisatie van externe studentenprojecten en het examen.

In 2018 is de functie van algemeen coördinator uitgevoerd door twee afdelingscoördinatoren die hiervoor in september 2017 werden aangesteld.

Zo is de inbedding binnen de afdelingen gegarandeerd. Er kan sneller en gericht worden ingezet op vernieuwing van de organisatie en de aansluiting op de ondersteunende diensten zoals studentenadministratie, communicatie en het decanaat. Met de groei van de master in het achterhoofd wordt sinds 2018 gemonitord of deze werkwijze efficiënt en haalbaar blijft.

2.2.4 Werving en groei

Vanaf november 2015 heeft Design Academy Eindhoven ingezet op een actieve wervingscampagne om verdere groei van de Masters te realiseren. In 2018 is een gerichte campagne gevoerd. Het aantal aanmeldingen steeg, zowel kwantitatief (van 371 naar 534 aanmeldingen) als kwalitatief. Mondreclame door huidige studenten en alumni bleek een effectief middel dat werd versterkt door campagnes via sociale media en advertenties op online platforms. De nadruk van de campagne lag dit jaar nog sterker op het onderscheid tussen de Bachelor en de Master.

Aanmeldingen worden beoordeeld aan de hand van digitaal ingestuurde portfolio's en Skypegesprekken met geselecteerde kandidaten. Naast de jaarlijkse Fast Lane Selection tijdens de Salone del Mobile (Milaan) konden potentiële studenten dit jaar deelnemen aan de Talk&Tour. Naast studenten die de kandidaten een tour door de academie gaven, waren hoofden en alumni uitgenodigd om een presentatie te geven over hun afdeling en ervaringen. Geïnteresseerden konden die dag een aanmeldingsgesprek voeren met het hoofd van de afdeling van hun keuze. Dit resulteerde in 33 aanmeldingen. Het succes van deze dag is zeker één van de verklaringen voor het gestegen aantal aanmeldingen.

Floating University, ism Architectencollectief Raumlabor

Ook tijdens de Graduation Show wisten diverse aspirant-studenten de weg naar de Information Sessies te vinden. Juist het directe contact met de huidige studenten bleek in een grote behoefte te voorzien. Er was wel een teruggang te bespeuren in het aantal bezoekers van deze sessies, mede doordat aspirant-studenten dit keer niet de mogelijkheid hadden ook het academiegebouw te bekijken.

Het ontwikkelplan van 2014 vermeldde de ambitie in het studiejaar 2018-2019 160 Masterstudenten te werven. De volgende cijfers tonen de ontwikkeling in het aantal ingeschreven studenten sinds dat jaar (stand per 1 oktober):

Studiejaar 2015-2016	totaal 108
Studiejaar 2016-2017	totaal 128
Studiejaar 2017-2018	totaal: 149
Studiejaar 2018-2019	totaal: 160

Information Design:	36 studenten
Contextual Design:	51 studenten
Social Design:	59 studenten
Design Curating & Writing:	14 studenten

De vijf meest voorkomende nationaliteiten zijn: Frans, Duits, Italiaans, Nederlands en Brits.

2.2.5 Enkele hoogtepunten

Floating University

De eerstejaars studenten van Contextual Design waren in het voorjaar onderdeel van Floating University, een initiatief georganiseerd door het Duitse architectencollectief Raumlabor. Raumlabor herdoopte een verlaten waterbassin naast het voormalige vliegveld Tempelhof tot drijvende universiteit en fungeerde als gastheer voor zowel ontwerpprofessionals als studenten en wetenschappers van meer dan twintig internationale universiteiten. Doel was onconventionele vormen van stadsontwikkeling te onderzoeken. Eerst tijdens een korte workshop in Eindhoven en een maand later in Berlijn. Begeleid door Foerster Baldenius, Thilo Folkerts, Florian Stirnemann en andere leden van Raumlabor werkten zij aan diverse realistische én speculatieve oplossingen voor het filteren van water. Hun projecten bleven onderdeel van de Floating University tot de sluiting in september.

Meer informatie over het project:
<http://www.floatinguniversity.org>

Master's Graduation Exhibition

In juni was de examententoonstelling van de afdelingen Contextual Design, Social Design en Information Design te zien in de Witte Dame. Het examenwerk van de studenten Design Curating & Writing werd gelijktijdig getoond in het Van Abbemuseum. Deze laatste tentoonstelling, Second Reading, was geheel ontworpen en samengesteld door de vijf afstudeerders onder begeleiding van docent Agata Jaworska. De centrale vraag was: Wat is er waar van de beloften die sommige bedrijven doen rond een technologische toekomst die louter voorspoed en geluk zal brengen? Als consumenten

Kirsten Geekie In anticipation, Master Graduation at Van Abbemuseum, 2018

staan we niet werkelijk stil bij dergelijke claims. Ook de manier waarop design wordt geselecteerd en tentoongesteld in een museum wordt amper in twijfel getrokken. De studenten van Design Curating & Writing hebben ontworpen zaken aan een tweede lezing onderworpen.

Voor beide afstudeertentoonstellingen waren enkele gespecialiseerde journalisten uitgenodigd. Deze *sneak peak*

resulteerde in veel en goede publiciteit voor de zojuist afgestudeerden.

Gijs Bakker Award

Kuang-Yi Ku, afgestudeerd in de richting Social Design, won de Gijs Bakker Award (meest kritische reflectieve houding en toegevoegde waarde voor het ontwerpvlak) voor zijn speculatieve 'Tiger Penis Project'.

Uit het jury rapport:

“Kuang-Yi’s Tiger Penis Project clearly sets out the role of the designer. It illustrates the designer’s position as a bridge between various disciplines – [in this case] traditional Chinese medicine versus biotechnology and nature conservation versus culture. Kuang-Yi has created more or less a new culture with his project, which safeguards old traditions from oblivion by linking them with innovative technological developments.”

De andere genomineerden voor de Gijs Bakker Award waren: Anna Aagaard Jensen (CD), Minji Choi (CD), Amandine David (SD), Karin Fischnaller (ID), Mar Ginot Blanco (ID) en Yasmin Tri Aryani (DC&W)

Tentoonstelling bij Droog

Renny Ramakers en Gijs Bakker, oprichters van Droog Design, ontwikkelden in de vroege jaren 2000 de Master Course van DAE. Bakker bleef tot 2012 hoofd van de Master. Elk jaar presenteerde Droog toen een selectie van werken van Masterstudenten. Ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van Droog werd in 2018 weer bij deze traditie aangeknoopt. Samen met de huidige DAE-hoofden Louise Schouwenberg (Contextual Design), Jan Boelen (Social Design) en Joost Grootens (Information Design), maakte Droog een selectie van elf afstudeerprojecten. Deze presentatie met werk van Siri Bahlenberg, Ellie Birkhead, Minji Choi, Erika Emerén, Annika Felder, Anna Aagaard Jensen, Robert Johnson, Camilo Oliveira, Elisa Otañez, Thomas Stratmann en Hala Tawil was te zien van 6 september tot 30 september.

Questioning Design

De Istanbul Design Biennial stond in het najaar onder artistieke leiding van Jan Boelen, hoofd van Social Design. Het was dé plek om werk van alumni en tutors van DAE te spotten, met bijdragen van Studio Legrand Jäger, Ottonie Von Roeder, Mark Henning, Juliette Pepin, Martina Muzi, Arvid Jense, Marie Caye en vele anderen. MA alumna en tutor Nadine Botha was assistent-curator van de biënnale. Bovendien was de biënnale de uitgelezen locatie voor de lancering van het magazine ‘Questioning Design’ dat in verschillende artikelen de visie op het designonderwijs in de DAE Master beschreef. Het gratis magazine, ontworpen door Studio Joost Grootens, sloot uitstekend aan bij het thema van de biënnale “Design is learning, learning is design”.

2.2.6 Accreditatie

In februari 2018 werd de Master gevisiteerd. Tijdens deze dag hield het internationaal samengestelde visitatiepanel interviews met de verschillende stakeholders: CvB, beleidsmedewerkers, Hoofden, coördinatoren, docenten, studenten, examencommissie, alumni en werkvelddeskundigen. Op basis van deze gesprekken en de vooraf aangeleverde kritische reflectie en documentatie heeft de visitatiecommissie de kwaliteit van de Master als ‘goed’ beoordeeld. Het panel was met name te spreken over de oriëntatie, inhoud en structuur van de Master, de kwaliteit van het docententeam, de kwaliteitszorg en het behaalde eindniveau. (zie ook hoofdstuk 6 Kwaliteitszorg)

2.2.7 Projecten met externe partijen

In het laatste trimester van hun eerste jaar treffen Masterstudenten van verschillende afdelingen elkaar in een gezamenlijk project met een focus op een actueel thema. Deze onderwerpen worden veelal ingebracht door een of meer externe partners/opdrachtgevers met wie we samenwerken. Of ze ontstaan vanuit een maatschappelijke urgentie die de masterafdeling of de studenten waarnemen en waarvoor ze samenwerking zoeken met externe partijen en partners.

In 2018 werkten 55 Masterstudenten van de afdelingen Contextual Design, Information Design en Design Curating & Writing samen met de Gemeente Den Haag, en in het bijzonder het drie jaar durende onderzoeksproject Peace & Justice, gecoördineerd door Anneleen de Jong. Dit project wordt gedragen door een netwerk van 160 in Den Haag gevestigde internationale organisaties, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en bedrijven die werken aan een vreedzame, rechtvaardige en veilige wereld.

Overkoepelend thema van de samenwerking in het Peace & Justice project was ‘Othering’, een term ontleend aan de antropogeografie die refereert aan het proces waarmee een persoon of groep als niet passend bij de norm wordt ervaren, en buiten de samenleving valt.

De studenten – de afdeling Social Design moest dit jaar verstek laten gaan wegens participatie in de Istanbul Biënnale – werden wekelijks begeleid door docenten Jan Konings, Frans Bevers, Gabriel Maher, Anne Hoogewoning en Ira Koers. De meeste lezingen en tutorbijeenkomsten hadden plaats op Design Academy Eindhoven, maar de studenten konden in Den Haag ook gebruik maken van de verstrekte werkruimte, HagueTalks bijwonen, een bezoek brengen aan de instellingen (bijvoorbeeld het Internationaal Gerechtshof, Joegoslavië Tribunaal), en gesprekken voeren met deskundigen, inwoners en bezoekers. Naast de formele afsluiting in juni tijdens de Finals, was de tentoonstelling ‘Overturning Othering - The futures of international law and individual accountability’ in het weekeinde van 21-23 september te zien tijdens het Just Peace Festival in Den Haag.

Graduation Ceremony, Masters

Hoofdstuk 3.

Onderzoek en lectoraten

3.1 Inleiding

2018 kan worden getypeerd als een jaar van versteviging en verder uitbouwen van onderzoek aan DAE. Steeds meer wordt de connectie met het onderwijs gelegd, door middel van Design Research Spaces en ondersteuning van de Design Research minor (Ba). De lopende onderzoeken werden voortgezet en tussentijdse resultaten werden gepresenteerd tijdens de Graduation Show en op internationale conferenties.

De Kenniskring ontwikkelde nieuwe Design Research Podcasts en interviewde afstudeerders op het podium van de Arena tijdens de Graduation Show. Ook in organisatorische en personele zin zijn in 2018 de onderzoeksactiviteiten verder versterkt. De Programma Manager Research is opgevolgd door een General Coördinator Research met een lichte aanpassing van de activiteiten waardoor betere ondersteuning van de onderzoekers mogelijk werd.

3.2 Onderzoek en lectoraten

Onderzoek binnen Design Academy Eindhoven

Design Academy Eindhoven kent twee lectoraten: Het lectoraat Strategic Creativity (onder leiding van lector dr. Bas Raijmakers), gestart in 2011, en het lectoraat Places and Traces (onder leiding van dr. David Hamers), gestart in 2009, destijds onder de titel City and Countryside. Beide lectoraten kennen een uitgebreid netwerk van kunst- en ontwerp- en design research opleidingen, wetenschappelijke en gerenommeerde onderzoeksinstituten, overheidsorganen, private ondernemingen en maatschappelijke organisaties.

Naast het leiden van onderzoeksprojecten zijn de lectoraten gericht op de verdere ontwikkeling van design research in het algemeen, zowel binnen de academie als daarbuiten. In die hoedanigheid is hun rol in het onderwijs substantieel. Onder leiding van de lectoren leren studenten zowel onderzoekvaardigheden om zo hun ontwerpproces te verbeteren (research for design) als het hanteren en inzetten van hun ontwerpvaardigheden in onderzoeksprojecten (research through design).

3.3 Lectoraat Strategic Creativity

Naast de lector bestaat het lectoraat in 2018 uit een associate lector, een design researcher en drie research associates. De research associates zijn DAE-alumni die als onderzoeker in parttime dienst zijn van de academie.

Focus

Het lectoraat verkent hoe ontwerpers een strategische rol kunnen spelen in het aanpakken van complexe problemen in de maatschappij en de economie. De kennis die zij ontwikkelen in hun onderzoeksprojecten richt zich op verandering en innovatie van met name diensten. In lijn daarmee onderzoekt het lectoraat tevens hoe het designonderwijs kan inspelen op deze typische rol voor ontwerpers. Dat doet het lectoraat altijd samen met externe partners uit de academische wereld, industrie, overheid en/of maatschappij.

Project 'MyFutures' (gestart juni 2016, afgerond juni 2018)

MyFutures is een van de negen projecten uit het Research Through Design programma van NWO en SIA. Samen met TU Delft en negen partners uit de creatieve industrie, overheid en zorgsector onderzochten we 2 jaar lang hoe mensen hun eigen toekomst beter kunnen ontwerpen. Dit is van belang nu de 'participatiemaatschappij' veronderstelt dat steeds meer mensen verantwoordelijk zijn voor een goede inrichting van hun eigen toekomst, wat velen voor complexe problemen stelt. In 2018 richtte dit project zich met name op het uitdragen van de resultaten en inzichten van de case studies die in 2017 zijn uitgevoerd. Dat resulteerde onder meer in een conferentie in Eindhoven, georganiseerd door het lectoraat in samenwerking met de partners, en een publicatie door TU Delft. Research associates Renée Scheepers en Alissa van Asseldonk waren de onderzoekers op dit project.

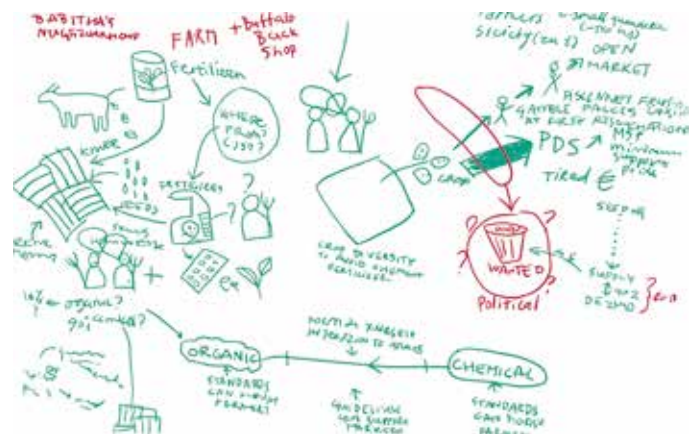
Project 'Reststromen' (gestart en afgerond in 2018)

Voor Reststromen heeft research associate Lucas Zoutendijk met zijn Studio 1:1 een grote reeks 'reststromen' van Waterschap de Dommel (een langjarige Friend van de

Project 'Reststromen', Lucas Zoutendijk

academie) in kaart gebracht, samen met experts van het Waterschap. Hij creëerde een visuele taal die de reststromen van het Waterschap bespreekbaar maakt, van koffiedrab tot maaisel en fosfaten. Dat is een typische kracht van ontwerpend onderzoek: door een complex probleem zichtbaar te maken wordt het ook bespreekbaar, zelfs over de grenzen van expertises heen. Resultaten vormen nu de basis voor nieuwe gezamenlijke projecten in 2019.

Onderzoek tijdens Minor 'Radical Ecologies'

Minor 'Radical Ecologies'

Vanaf september 2018 participeerde het lectoraat in de minor design research Radical Ecologies, die gecoördineerd wordt door associate lector Daniëlle Arets. Tot eind januari 2019 werkten 11 studenten in kleine groepen aan het bestuderen van complexe systemen door middel van design research. Zij ontwikkelden hun ontwerpvaardigheden en kennis als instrumenten voor onderzoek in Nederland en India. Er werd onder meer samengewerkt met Philips Design en TU/e aan design probes, tentoongesteld tijdens Dutch Design Week 2018 (DDW18). In november 2018 bezochten de studenten en hun tutors Bangalore, India's megastad voor innovatie. In tien dagen werkten zij met lokale partners waaronder ontwerp bureau Quicksand, het India Institute of Technology en het Nederlands Consulaat. Zo konden de studenten systemen in Nederland en India vergelijken, en een breder zicht krijgen op hoe design research betekenisvol is in beide landen.

Een overzicht van de activiteiten en publicaties van het lectoraat Strategic Creativity is opgenomen in Bijlage I.

3.4 Lectoraat Places and Traces

Het lectoraat is in 2018 tijdelijk uitgebreid met vier mensen. Naast de lector bestaat het lectoraat nu uit een associate lector, twee design researchers en vijf research associates. De research associates zijn DAE-alumni die als onderzoeker in parttime dienst zijn van de academie.

Focus

Het lectoraat 'Places and Traces' staat voor een benadering die recht wil doen aan de rol van design in het doorgronden en transformeren van publieke en collectieve ruimtes waarbinnen stromen van mensen, informatie en materialen een weg zoeken. Daarbij gaat het om nieuwe representaties van ruimtes, plaatsen en verbindingen, bijvoorbeeld door middel van verbeelding, scenario's, verhalen en kaarten. Maar ook om vernieuwende weergaven van individuele en collectieve identiteiten van mensen. Places and Traces richt zich op de ontwikkeling van innovatieve stedelijke ontwerpconcepten, methoden en materialisaties. Het lectoraat kent een interdisciplinaire benadering. Het onderzoek is gesitueerd op het snijvlak van ontwerp voor de publieke ruimte, landschapsontwerp, architectuur, ruimtelijke planning, transport studies, sociale geografie, stadssociologie, etnografie, kritische cartografie, urban studies, cultural studies, mediastudies en science- and technology studies.

Project 'Mycelium-based materials for product design', David Hamers, Maurizio Montalti en Serena Camere met studenten

Project 'Mycelium-based materials for product design'

Samen met Universiteit Utrecht en TU Delft (en diverse andere partners) verricht design researcher Maurizio Montalti namens DAE onderzoek naar de rol van schimmels in duurzaam ontwerpen. Het driejarige onderzoek nadert zijn afronding (begin 2019). Tijdens DDW18 zijn de voorlopige resultaten van het onderzoek gepresenteerd tijdens de NWO-conferentie DRIVE/ Research through Design. In 2018 hebben de onderzoekers diverse wetenschappelijke artikelen gepubliceerd en heeft het project veel publiciteit gekregen.

Project 'RE-Source'

Het lectoraat Places and Traces leidt het onderzoeksprogramma RE-Source: Participation in reframing residual materials in design theory, design practice and design education (2017-2019). Het onderzoek is gericht op de ontwikkeling van design research-methoden om restmaterialen in de stad om te vormen tot waardevolle materialen. Het lectoraat werkt samen met de Vrije Universiteit (professor Ginette Verstraete) en studio

Ester van de Wiel, die tevens als design researcher bij DAE is aangesteld voor dit project. Aan de VU is onderzoeker Joost Adriaanse aangesteld om te reflecteren op restmaterialen door middel van etnografische participerende observatie.

In 2018 was het onderzoek in volle gang. Naast de bestaande partners is de gemeente Rotterdam toegetreden tot het consortium. Dit biedt ons toegang tot de stedelijke praktijk van bestaande reststromen en toekomstige mogelijkheden om tot een circulaire economie te komen.

Project 'RE-Source', Paul Slot Re-use of street furniture.

In 2018 zijn vier van de vijf tijdelijke onderzoekers als research associates aan de slag gegaan: Jos Klarenbeek heeft een voorstel voor een nieuw systeem voor het hergebruik van betonstraatstenen ontwikkeld, Thom Bindels heeft nieuwe mogelijkheden voor het hergebruik van slib verkend, Simone Post heeft de reststroom gras onder handen genomen en Paul Slot is gestart met zijn onderzoek naar hergebruik van straatmeubilair. Een belangrijk tussenproduct dat in 2018 is opgeleverd is het online platform RE-Source (<http://www.re-source.info/>). Deze interactieve website fungeert als een onderzoeksinstrument: Het is een 'levend archief' waar design research op locatie in de stad (in situ) wordt verzameld, gecategoriseerd en inzichtelijk/bespreekbaar gemaakt. Centraal staat de dialoog tussen ontwerppraktijk en etnografisch onderzoek. De tussenresultaten van het project zijn in 2018 tijdens verscheidene conferenties en seminars gepresenteerd, waaronder de ELIA-conferentie Resilience and the City: Art, Education, Urbanism.

Project 'Innovatieprogramma Mobiele Stad'

Dit project (2017-2020) van Universiteit Twente, Universiteit van Amsterdam, Radboud Universiteit Nijmegen, DAE en Bureau UUM, verricht experimenten op het gebied van verstedelijking en mobiliteitsvraagstukken. Het wordt uitgevoerd in opdracht van de provincies Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Binnenlandse Zaken en Transumo Footprint. In 2018 zijn de eerste experimenten gestart. Research associate Bennie Meek (DAE) heeft dialoogsessies georganiseerd rondom de duurzame bereikbaarheid van het te ontwikkelen World Food Center in Ede. Daarin helpt een visuele dialoogtool partijen om innovatieve oplossingen in beeld te brengen. Een conceptversie van deze tool is door Bennie Meek gepresenteerd tijdens de CVS-conferentie 2018. Daarnaast heeft DAE bijgedragen aan de ontwikkeling van de reeks serious games die zijn gespeeld in het kader van de ontwikkeling van het Utrecht Science Park.

Project 'RE-Source', Jos Klarenbeek

Platform Smart Cities & Citizens

Het platform met als trekkers DAE, Saxion Hogeschool, Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Van Hall Larenstein, brengt het lectoraatsonderzoek op het gebied van smart cities bijeen en stelt een kennisagenda op ten behoeve van de doorontwikkeling van het onderzoek op dit terrein. In de tweede helft van 2018 is begonnen met een praktijkboek dat begin 2019 zal worden gepubliceerd tijdens het slotevenement van het platform.

Bijdragen aan het onderwijs

- David Hamers gaf ook in 2018 twee hoorcolleges in de basisreeks Space-Place en Public-Private-Collective voor de ontwerpfaculteit Public Private (Ba).
- Vanuit het Mycelium-project hebben Maurizio Montalti en Serena Camere (TU Delft) een Design Research Space georganiseerd waarin DAE-studenten van verschillende ontwerpfaculteiten (Ba) in de periode maart-mei 2018 kennis maakten met dit onderzoek en zelf ervaring opdeden met het uitvoeren van materiaalonderzoek door middel van design research op dit terrein.
- Paolo Patelli organiseerde in samenwerking met Onomatopee en Cultuur Eindhoven de Design Research Space Situated Practices. Hierin verrichtten DAE-studenten van verscheidene ontwerpfaculteiten (Ba) in de periode november 2018-januari 2019 veldwerk op het gebied van onze zintuiglijke waarneming van de gebouwde omgeving. Er werden verbanden gelegd tussen wetenschappelijke onderzoeksmethoden (vooral etnografie en archeologie) en artistieke expressie. In het kader van 'empirie meets verbeelding' hielden BJ Nilsen, Giuseppe Licari, Giulio Squillacciotti, Femke Herregraven en Foundland Collective vier publieke performances/lezingen in Eindhoven. In 2019 volgt een publicatie in de reeks Eindhoven Footnotes van Onomatopee.

Een overzicht van de activiteiten en publicaties van het lectoraat Places and Traces is opgenomen in Bijlage I.

3.5 Lectoraten en Kenniskring

Het voorzitterschap van de kenniskring ligt in handen van de twee lectoren. Daarnaast participeren een Hoofd van een ontwerpfaculteit van de Bachelors en van de Masters, een docent van de Bachelor die tevens deel uitmaakt van het Editorial Team, de general coordinator onderzoek, en de beleidsmedewerker onderzoek in de kenniskring.

Kwaliteit onderzoek

De kenniskring vormt een belangrijke groep experts waar het gaat om het bewaken van de kwaliteit van het onderzoek aan de academie. In algemene zin is de kenniskring gericht op het stimuleren van de academie-brede dialoog, discussie en uitwisseling over designonderzoek en –theorie. De kenniskring wil bijdragen aan een meer gedragen, samenhangende en gezamenlijke visie op de rol van onderzoek, reflectie en theorie, zowel binnen de Bachelor als met oog op de aansluiting met de Master. Daarnaast geeft ze in dialoog met het CvB (de directeur onderwijs en onderzoek) mede richting aan toekomstig onderzoek van Design Academy Eindhoven. Vanaf het begin streefde de kenniskring naar concrete producten die bijdragen aan het discours over onderzoek binnen de academie en het zichtbaar maken van concrete resultaten. De minor Radical Ecologies is een voorbeeld van de invulling van een concrete leerlijn.

Design Research Lexicon

Een ander product is het Lexicon of Design Research, een online woordenboek bedoeld om het discours over het ontwerponderzoek binnen Design Academy Eindhoven te bevorderen en te verdiepen, en de kennis hierover breed uit te dragen. Het lexicon is ook dit jaar weer uitgebreid met nieuwe termen en voorbeeldprojecten. (<http://www.lexiconofdesignresearch.com/>).

Design Research Podcasts

Tijdens de Dutch Design Week hebben we als Kenniskring van DAE de serie podcasts over design research in het afstudeerwerk van studenten uitgebreid met acht nieuwe afleveringen over het afstudeerwerk van Bachelor- en Masterstudenten. (<https://www.designacademy.nl/EVENTS/Graduation17/GraduationShowPodcasts.aspx>).

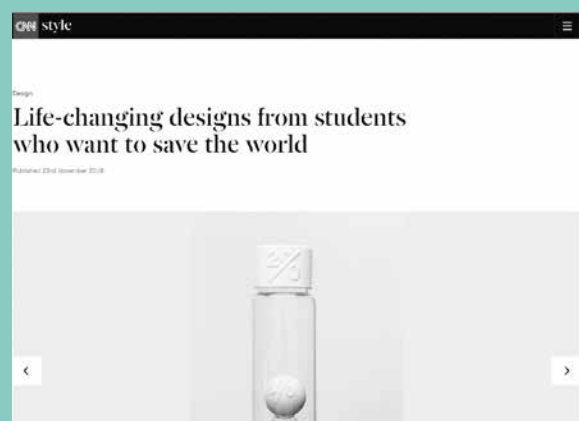
3.6 Plannen voor 2019

- Publicatie en afronding lectoraat Strategic Creativity Workbook;
- Afronding Platform Strategic Creativity: publicatie praktijkboek lectoraten Smart Cities;
- Afronding RE-Source;
- Afronding Mycelium;
- Voortzetting reeks experimenten in IMS;
- Bijdrage onderwijs vanuit het project RE-Source;
- Oprichten 1 nieuw lectoraat.

Hoofdstuk 4. Blik naar buiten

4.1 Inleiding

Het is onze overtuiging dat vernieuwing plaatsvindt op het raakvlak van artistieke productie, wetenschap en technologie. Hoewel ons onderwijs primair artistiek is en zich niet op wetenschap en technologie als zodanig richt, spelen beide domeinen wel een grote rol in het onderwijs en onderzoek aan de academie. Zo besteden we binnen het curriculum aandacht aan actuele technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen. Daarnaast onderhouden we vruchtbare samenwerkingsverbanden met kennisinstellingen en (technologische) bedrijven en organisaties.

G18

Basic Tickets
Pin/Card
Only

CONTEXTUAL DESIGN

Rosanne Ahyi
Elissa Assaf
Siri Bahlsberg
Wini Chan
Erika Cronin
Aarke Garlick
Giorgio Gasco
Anna Jansen
Anna Kic
Nemans Klenderker
Mia Koehamka
Inessa Landste
Si-Dia
Suzanne Stort-Ingrou
Anita Tawil

STORY TELLING & WRITING

Wendy A. Vran
Nadine Houten
Wendy Ockema
Wendy Ockema

INFORMATION DESIGN

Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten

DESIGN

Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten
Nadine Houten

Mona-Sophie Bergmann
Ellie Beekhead
Marco Caproni
Amandine David
Gabriel Fortana
Alouah Harman
Rob Johnsen
Kuang-Yi Ku
Julia Laporte
Marino Lottermuser
Karolina Mientlik
Camilo Oliveira
Elisa Otazue
Julia Owczareczak
Louise Perman
Noud Sleumer
Vivian Tauchmann

FOOD NON FOOD

Marie Berends
Thina Custodie
Lief Czaijal
Timm Doek
Nathan Fordy
Alexandra Genia
Chieri Higa
Ruth Kluckers
Clara Mentréuf
Mathijs Nakkers
Lara Sinevole
Adelaide Lala Tam

MAN AND ACTIVITY

Stephanie Baker
Anna Ballmann
Teresa Berger
Eef Beusson
Henri Cantikov
Edwin van Cappel
Simone Doornburg
Wendo Dolleman

Jekabs Dreģis
Leandra ENI
Rebekka Evers
Jasper de Graaf
Miri van Hoek
Zhiya Huang
Carla Jochem-Godefroy
Baptiste Labat
Mariska Lamiaud
Levin Loddens
Fraser McPhee
Felix Mellinga
Jordan Morinadu
Matthieu Muller
Lucille Nguyen
Raquel Pereira Silva
Lithai Cohen-Pletain
Martin Sallieres
Teddy Schuyers
Tessa Spierings
Marlijn Straatman
Frea Zwart

MAN AND COMMUNICATION

Vito Boeckx
Jim Brady
Sofine Eredin
Jade Chien
Teo Chan
Martijn Zimmerman
Ayse Moller-Duw
Clara Escalera
Tijnke van Gelder
Aleksandra Gudkova
Evi-Lie van Heck
Millie Herpin
Thomas Hoogewerf
Martina Huynh
Seo-kyung Kim
Masaya Kochi
Sunjoo Lee
Boris Maa

Marica De Michele
Clara Ormières
Nicoletta Poni
Gwendolyn Qwerinto
Janno Schimmel
Moreno Schweske
Jelle Spieker
Mikaela Stenfaik
Aep Trouien
Vivien Vuong
Inger Marianne Wienink

MAN AND IDENTITY

Tachisse de Beun
Sarah Brunnhuber
Christine Coerman
Lorette Cole
Sja Degel
Abel Kouwenhoven
Levi Spreen
Sabine Sulp
Kim Melody Zoutewelle

MAN AND LEISURE

Daan Brouwer
Marjolien Butter
Kiki van Cappel
Pierre Castagnola
Caroline Cotto
Rosa Dietz
Deigo Fabre
Shang-Kai Hsu
Sara Kaiser
Ofer Kantor
Maya Leroy
Sem Leutscher
Rit Maarsen
Oscar Rainbird-Cill
Michela Segato
Cas van Son
Doris Verlaan
Elvira von Wieding

Pauline Wiersema
Thomas Woltmann

MAN AND MOBILITY

Jouf de Bruijn
Lydia Halders
Beer Holthuis
Sabine Silaraja

MAN AND WELL-BEING

Simon Ballen Botero
Johannes Böving
Salvo Caltabellotta
Charlotte Cazals
Alice Guidi
Lotto de Haan
Lotte Jonkergrouw
Don Kwaring
Boris Lancelot
Sofie Leenen
Lea Mazy
Dan Porat
Eileen Reiner
Daan Rodie
Ines Sistiaga Vidal-Ribas
Pascale Theron

PUBLIC PRIVATE

Dorus Pieké Paolo van Haeren
Jelle Heuver
Wille van Hooff
Hedvich Hooghiemstra
Kira Keus
Celine Lallau
Zofia Nowakowska
Geoffrey Pascal
Freek Peters
Ying Xuan Teo
Tim Teven
Dane Vonk

www.designacademy.nl

Graduation Show 2018

Foto: Sjoerd Eickmans

Foto: Angeline Swinkels

Friends breakfast, **Martina Huynh** Basic income café, Graduation Show

Foto: Angeline Swinkels

Alumni Homecoming, **Pierre Castignola** Copytopia, Graduation Show 2018

De rol van de student is vooral gelegen in het 'anders' (conceptueel) denken. Organisaties en bedrijven waarderen hun verbeeldingskracht en het vermogen om vorm te geven aan ideeën met inzet van hun esthetische sensitiviteit en hun artistieke integriteit. De inzet van ratio, intuïtie en reflectief vermogen stelt de studenten in staat technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen anders te benaderen en nieuwe dwarsverbanden te leggen. Hun artistieke gebruiken zij als bron voor een ander perspectief, voor vernieuwende ideeën en innovatieve toepassingen. Naast ethische aspecten en maatschappelijke gevolgen is de menselijke maat hierbij het uitgangspunt.

Design Academy Eindhoven onderscheidt zich in het Nederlandse hoger kunst- en designonderwijs niet uitsluitend door haar unieke positie, maar ook door de langdurige relatie met een hechte vriendenkring: de zogenaamde Circle of Friends and Funders.

Centraal in deze samenwerkingen staat het belang van onze studenten en de onderwijsinstelling zelf. Tegelijk dienen we met de samenwerkingsprojecten het belang van onze partners, van Eindhoven als innovatieve stad en als regionaal centrum.

Design Academy Eindhoven is een krachtig merk, dat staat voor innovatief, conceptueel denken en kwaliteit. Bedrijven en instellingen verbinden zich daar graag mee. Er is veel belangstelling om samen te werken met de academie.

4.2 Friends and Funders

Het belang van samenwerkingsprojecten tussen Vrienden en studenten is groot. Via zulke projecten krijgen studenten inzicht in de omvang en variatie van het werkgebied. Tevens ontdekken ze hoe de rol van ontwerpers aan verandering onderhevig is en hoe ze zich daartoe willen verhouden. Samenwerkingsprojecten stimuleren studenten om hun waarde voor de Vriend te leren uitdrukken en hun rol als professional en ondernemer te verkennen. Andersom houden studenten Vrienden een spiegel voor. Niet zelden inspireren ze Vrienden om andere perspectieven op hun producten en dienstverlening te omarmen.

Friends

De academie prijst zich gelukkig met een exclusieve groep bedrijven en instellingen, een Circle of Friends, die zich voor langere tijd met onze school hebben verbonden. Zij worden zoveel mogelijk bij de activiteiten van onze school betrokken en krijgen voorrang bij speciale evenementen, zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse Graduation Show. Op hun beurt investeren Vrienden in de academie op een manier die hen past. Een Vriend kan jaarlijks een onderzoeksvraag indienen waarmee onze studenten aan de slag kunnen gaan.

In 2018 bestond onze Circle of Friends uit:

- Baltan Laboratories
- Bruns
- Canon
- Daf Trucks NV
- Ecco Leather
- Gemeente Den Haag
- Gemeente Eindhoven
- Hague Project Peace and Justice
- Hivos
- Philips Design
- Royal Mosa
- > Veenhuizen
- Van Engelen & Evers/ EE Exclusives
- Vescom
- Waterschap de Dommel
- Woonbedrijf

Funders

Onze Funders, verenigd in de Circle of Funders, stellen ons als academie in staat onze jaarlijkse Graduation Show te

organiseren. Onze Funders in 2018 waren:

- Gemeente Eindhoven;
- René Smeets Fonds.

René Smeets Fonds

Het René Smeets Fonds (opgericht in 1977) is Funder van het eerste uur. De bedrijven die in 2018 het René Smeets Fonds ondersteunden waren: Philips, Daf Trucks, Koninklijke Mosa en Canon. Het fonds, vernoemd naar de oprichter van onze academie, reikt elk jaar aan twee van onze studenten de René Smeetsprijs en de Melkwegprijs uit. De jury bestond in 2018 uit:

- Gerard Baten, senior designer bij Daf Trucks en alumnus DAE;
- José Maase, hoofd design bij Royal Mosa en alumnus DAE;
- Rianne Makkink, medeoprichter en designer/architect bij Studio Makkink & Bey;
- Peter Hoesbergen, directeur van Hoesbergen Consultancy;
- Martijn Paulen, directeur van de Dutch Design Foundation.

Beer Holthuis ontving de René Smeetsprijs voor het meest professionele afstudeerproject: 'Tactstrap' en Ines Sistigia kreeg de Melkweg Award voor 'Tactile Bond', het meest authentieke afstudeerproject.

4.3 Alumni

Design Academy Eindhoven onderhoudt een levendige band met haar alumni. Ze zijn de ambassadeurs van onze school en onze manier van lesgeven. Daarnaast vormen ze een pool waaruit de academie nieuwe (gast)docenten en sprekers betreft.

In 2018 zijn er verkennende gesprekken geweest met o.a. Nuffic, Dutch Culture en een aantal Nederlandse consulaten om de mogelijkheden voor eventuele samenwerking te onderzoeken. In januari is een werkgroep geformeerd met als doel in kaart te brengen wat DAE aan haar alumni kan bieden. Uit de gesprekken is - net als uit de alumni enquête van 2015 - onder meer gebleken dat de alumni zich onvoldoende voorbereid voelen op de bedrijfsmatige kant van de beroepspraktijk. Daaraan is behoefte.

Verder kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan bod:

- Alumni Buddy project;
- Summer School;
- (No)Panic Room/Class;
- Alumni database met presentaties van portfolio's;
- Alumni Helpdesk.

Enkele van deze ideeën zijn in overleg met het CvB (directeur onderwijs en onderzoek) verder ontwikkeld:

'Self-Esteemed'

'Self Esteemed' is een masterclass, ontwikkeld door alumni Minsung Wang en Ron Krielen. In vier avondbijeenkomsten zijn de volgende thema's aan bod gekomen: Creative Entrepreneurship, Business administration, Professionalisation and Internationalisation en Networking. In totaal hebben 43 alumni zich aangemeld voor deze workshop, uit zowel de Bachelors als Masters. De deelnemers waren enthousiast. Het feit dat de workshop werd gegeven door oud-studenten heeft daar zeker aan bijgedragen.

‘(No)Panic Class’s en ‘(No) Panic Room’

In samenwerking met Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers (BNO) is een (No)Panic Class en (No) Panic Room georganiseerd met de bedoeling recent afgestudeerden een betere voorbereiding te bieden op de Graduation Show en daarnaast ook tijdens de Show te ondersteunen.

Een zakelijk en een juridisch expert van BNO gaven korte introducties en waren tijdens de (No) Panic Class aanwezig om vragen te beantwoorden. Alumni Marsha Simons en Roland Pieter Smit vertelden hoe zij de Graduation Show hadden ervaren en deelden hun kennis met wat de afstudeerders zelf ter voorbereiding kunnen doen.

De (No) Panic Room tijdens de Graduation Show werd dagelijks bemand door een zakelijk of juridisch expert van BNO om vragen te beantwoorden en ter plekke te adviseren over diverse onderwerpen zoals licenties, contracten, aanbiedingen en prijsbepaling. De afstudeerders hebben deze ondersteuning als zeer positief ervaren.

4.4 Events

Open Dagen (januari en juni)

In januari studeerde de eerste lichting van het jaar 2017-2018 af. Op 23 januari stonden er circa 120 afstudeerprojecten verspreid over het hele gebouw opgesteld en presenteerden de studenten hun werk aan een afstudeercommissie. De volgende dag, op 24 januari, organiseerde de academie een Open Dag. Geïnteresseerde scholieren en toekomstige studenten kunnen de sfeer komen proeven, ontwerpers in opleiding ontmoeten en zich laten informeren over het curriculum.

Op 27 juni werd de tweede Open Dag georganiseerd. De tweede lichting afgestudeerde Bachelor-studenten en drie van de vier Masterafdelingen lieten toen hun examenwerk aan de buitenwereld zien.

Salone del Mobile (April)

Design Academy Eindhoven is al jaren present tijdens de Salone del Mobile in Milaan. Onder de titel ‘Not for Sale’ presenteerden creatief directeur Joseph Grima en Tamar Shafir projecten van 12 studenten (één van elke afstudeerrichting). In plaats van een traditionele expositieruimte was gekozen voor een gewone straat in een woonwijk in Milaan, waar de bezoeker in café’s, winkeltjes of een apotheek de waarde van design in het dagelijkse leven kon ervaren. Zo stonden de tassen van Billy van Katwijk – gemaakt van koeienmagen, een afvalproduct van de vleesindustrie – bij de slager. En op de markt een eindje verderop schonk de robot SAM, de ‘self-owning soda-making machine’ van Marie Caye, geheel zelfstandig een onschuldig glaasje frisdrank tegen kostprijs. Een leegstaand, vervallen café in de straat kreeg nieuw leven ingeblazen als Basic Income Cafe, waar Martina Huynh het idee van een gegarandeerd basisinkomen verbeeldde en onderzocht. Door het opgetuigde interieur gewoon achter te laten na afloop van de Salone, leverde dit project een nog duurzame bijdrage aan de gemeenschap: na het vertrek van de DAE-delegatie is het café weer als ontmoetingsplek in gebruik genomen door de buurtbewoners.

Opening Academic Year

Opening van het academisch jaar (september)

Op 4 september 2018 werd het academische jaar 2018-2019 officieel geopend. Creatief directeur Joseph Grima verwoordde de visie van het CvB op het huidige designonderwijs als volgt: “This is not just any school. This is a school that has not just the ability but the responsibility to design design. To think about what design is actually here for, what we are here for, and in many ways what other schools are here for, because what you do in this school has a fundamental knock-on effect on the way design is perceived in the rest of the world.”

Traditioneel worden tijdens de ceremonie ook de winnaars van de verschillende academieprijzen bekend gemaakt: de Gijs Bakker Award, de René Smeetsprijs en de Melkweg Award.

Billy van Katwijk Ventri, Not for Sale exhibition during Salone del Mobile 2018

Foto: Nicole Marnati

Arvid&Marie he last job on earth, Not for Sale exhibition during Salone del Mobile 2018

Er kwam dit jaar nog een prijs bij: The New Rotterdam Talent Award werd gewonnen door Gabriel Fontana voor zijn project Multiform. Deze nieuwe prijs biedt de winnaar een residency van vijf maanden om een veelbelovend project verder te ontwikkelen.

Startsein voor een nieuwe identiteit

Bij de opening van het academisch jaar werd het al aangekondigd: Design Academy Eindhoven is toe aan een nieuwe visuele identiteit die onderdeel moet worden van een integrale visie op de disseminatie van informatie binnen en buiten de academie. Zo wordt de identiteit dus uitdrukkelijk verbonden met de ontwikkeling van nieuwe informatiestromen en op het profiel van de academie toegesneden communicatiekanalen.

In september 2018 is het startschot gegeven met een uitgebreide briefing aan drie bureaus: Michael Oswell, Folder Studio en Simone Niquille. Zij presenteerden zichzelf en hun visie op 'identiteit' aan de studenten, docenten en staf. De gehele DAE-gemeenschap was vervolgens door middel van een intranetstemming betrokken bij de selectie. Simone Niquille won de pitch. In de loop van 2019 presenteert zij haar concept. De drie presentaties fungeerden tevens als kick-off voor een serie openbare lezingen die in 2019 worden voortgezet. Een Lecture Committee bestaande uit Bachelor- en Masterstudenten verzorgt de programmering van de maandelijkse lezingen. Zij kunnen daarvoor over een eigen budget beschikken. In januari 2019 beet spreker Lidewij Edelkoort het spits af.

G18: de Graduation Show (Oktober)

Voor het eerst in bijna 20 jaar was de Graduation Show 2018 niet te zien in het gebouw waarin de academie gehuisvest is, de Witte Dame. Het grote aantal afstudeerprojecten, de massale belangstelling de afgelopen jaren en de impact op het onderwijs (dat voor de GS moest verhuizen) motiveerden het CvB om te besluiten de expositie te verhuizen naar de voormalige Campina melkfabriek in Eindhoven. Daar was 12.000 m2 beschikbaar voor 208 projecten van ongeveer 185 afgestudeerden. Een uitdaging om niet alleen een 'onontgonnen terrein' zonder elektriciteit, water en toiletten te transformeren tot een volwaardige tentoonstellingslocatie, maar ook om het publiek tijdens de Dutch Design Week naar deze nieuwe plek buiten het centrum te trekken. Mede door inspanningen van de ontwerpers van Studio Daphna Laurens en door intensieve communicatiecampagnes rond de verhuizing is het gelukt om 53.256 geïnteresseerden naar deze perifere, enigszins onontgonnen locatie te lokken: een groei van 2.000 ten opzichte van 2017. Studio Joost Grootens, tevens hoofd van Information Design, verzorgde het grafisch ontwerp van de tentoonstelling en ontwierp alle grafische uitingen, van digitale banners tot de bewegwijzering.

Programma

Om ook het verhaal en het onderzoekstraject achter de objecten te tonen en een verbinding te leggen met actuele maatschappelijke ontwikkelingen, was wederom -inmiddels voor het derde jaar- de Arena een belangrijk onderdeel van G18. Afgestudeerden en professionals gingen er met elkaar in gesprek, verkenden de diepte van de projecten en zochten de dialoog met het publiek. Speciale themarondleidingen langs projecten en hun ontwerpers werden verzorgd door masterstudenten van de afdeling Design Curating and Writing. Via de podcasts van de DAE-Kenniskring konden bezoekers ter plekke de onderzoeksverhalen van acht geselecteerde afgestudeerden beluisteren. In een Special Events Room werden diverse gerenommeerde gasten ontvangen. Zij werden op basis van thema's rondgeleid en zo kon er matchmaking plaatsvinden tussen afstudeerders en bedrijfsleven.

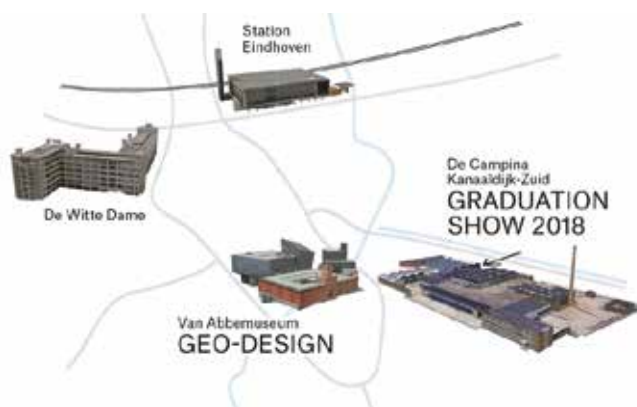
Graduation Catalogue

De Graduation Catalogue, het grote afstudeerboek, werd in 2018 voor het tweede jaar op rij ontworpen door Studio Joost Grootens. In 2018 is de DAE-examencatalogus 'Mined' uit 2017 onderscheiden bij de Best Verzorgde Boeken. De editie van 2018 wist opnieuw te verrassen door het concept, het ontwerp, de nieuwe indeling, het formaat en de zorgvuldig geënsceerde fotografie.

Pers

De G18, het werk dat er te zien was en de bijbehorende catalogus zijn enthousiast ontvangen in de media. Het werk van graduates werd gepubliceerd in toonaangevende internationale mediatitels zoals Dezeen, Architectural Digest, Wallpaper, ELLE Decor, TLmagazine, Core77, FRAME, Domus, Metropolis en Fast Company. Ook de nationale media, landelijke dagbladen en regionale media brachten verslag uit over de graduates. In de G18 was er aanzienlijk meer ruimte voor de individuele projecten, en voor het verkennen van de horizon die zich nu al in en tussen de uiterst diverse benaderingen van de graduates begint af te tekenen. Onderzoeken naar het kweken van artificieel dierlijk weefsel, naar de rechten van planten, naar

de literaire capaciteiten van een robot of naar de regenjas die precies doet wat de benaming belooft: regenen. Media publiceerde onder andere vaak het werk van onder andere Erika Emeren, Felix Molinga, Pauline Wiersema, Thomas Stratman, Beer Holthuis, Merle Bergers, Adelaide Lala Tam, Moreno Schweikle, Teddy Schuyers, Elisa Otanez, Studio Joachim Morineau, Boris Maas, Lea Mazy, Timm Donke, Amandine David, Jim Brady, Don Kwaning en Merle Bergers. Daarbij was veel aandacht voor de Social Political Agents zoals Anna Agaard Jensen. Voor Dezeen schreef Anna Winston uitgebreid over haar, maar ook Fastcompany publiceerde haar werk. Martina Huynh met haar Basic Income Cafe (eerder ook al te zien tijdens de Salone del Mobile) werd meerdere keren benoemd in de pers bijvoorbeeld Design Indaba refereerde aan haar werk onder het thema Progressive Economics.

GEO-DESIGN in het Van Abbemuseum (Oktober)

Tijdens de Dutch Design Week 2018 presenteerde Design Academy Eindhoven in samenwerking met het Van Abbemuseum de eerste editie van het design researchproject GEO-DESIGN. Deze kick-off presenteerde een nieuwe vorm van onderzoek naar de sociale, economische, geografische en geopolitieke krachten die op dit moment het werk van ontwerpers bepalen. Vanaf het studiejaar 2018-2019 wordt dit onderzoek een vast onderdeel van het Masterprogramma en mogelijk wordt deze nieuwe afdeling ook gekoppeld aan een nieuw lectoraat. GEO-DESIGN stond onder curatorschap van Joseph Grima en Martina Muzi en had als ondertitel: 'Alibaba. From here to your home'. De expositie verkende de invloed van de Chinese e-commerce gigant Alibaba, het grootste virtuele winkelcentrum ter wereld dat ook een online platform, een financiële instelling, een sociaal netwerk, een cloud service, een innovatiecentrum, een educatieve leverancier en een gigantisch logistiek netwerk beheert. Negen design researchers – allen alumni van de DAE – deden onderzoek naar het operationele model van dit Chinese bedrijf en hoe dat invloed uitoefent op hedendaagse ontwerpprocessen.

Lidewij Edelkoort Lezing

Foto: Angelina Swinkels

Awards, Graduation Show 2018

Foto: Tommy Köhlerbrugge

Jing He Live Streaming during GEO-DESIGN at Van Abbemuseum 2018

Alumni Homecoming, Graduation Show 2018

Foto: Angelina Swinkels

Hoofdstuk 5.

Internationalisering

5.1 Inleiding

De academie heeft van oudsher een internationale oriëntatie, en inmiddels onomstotelijk een internationaal profiel. Het instellingsplan van 2018 vertaalde dat bijvoorbeeld in een begrip als Cosmopolitan Attitude, en wijst ook op het belang van diversiteit en differentiatie, waarbij het juist de nadruk legt bij het betrekken van culturen en bevolkingsgroepen die in het reguliere design-onderwijs tot dusver ondervertegenwoordigd zijn gebleven.

We werken samen met onderwijs- en onderzoeksinstituten die kwalitatief tot de top behoren. Maar vooral ook met instituten waar men onze ambitie deelt om ontwerpers op te leiden die belangrijke maatschappelijke- en ontwerpuitdagingen in de wereld van vandaag en morgen willen onderzoeken en met geldige nieuwe concepten willen benaderen. We zoeken samenwerking met instituten die het verschil maken in bijvoorbeeld crafts, materialen, technologie, innovatie, research en onderwijs- en onderzoeksmethodieken.

Belangrijke aandachtsgebieden voor de internationaliseringsactiviteiten zijn de brandhaarden en broeinesten in de wereld, plaatsen van verandering waar, vaak noodgedwongen, alternatieven ontstaan. Dergelijke maatschappelijke urgenties krijgen een plaats in bijvoorbeeld onderwijs- of onderzoeksprojecten of vormen een centraal thema tijdens symposia, waarin de rol en het belang van design onderzocht en vaak opnieuw gedefinieerd wordt.

Per 1 oktober 2018 telde DAE 540 Bachelor studenten en 160 Master studenten. De studentenpopulatie bestaat voor 67,8% uit buitenlandse Bachelor studenten en voor 91,3% uit buitenlandse Master studenten.

Van de Bachelor studenten komt 53,7% (290) uit de Europese Unie, 32,2% (174) uit Nederland en 14,1% (76) uit landen buiten de EU. De Master studenten komen voor 64,6% (104) uit de EU, voor 26,7% (43) uit landen buiten de EU en voor 8,7% (14) uit Nederland.

5.2 Internationaliseringsbeleid

DAE wil een bijdrage leveren aan het zoeken naar creatieve alternatieven voor ontwikkelingen ten gevolge van mondialisering en maatschappelijke vraagstukken zoals de groeiende armoedekloof, ecologische kwesties, vluchtelingenproblematiek, en mensenrechten. En ook door bijvoorbeeld onderzoek te doen naar nieuwe vormen van protest en civic journalism. Om studenten en oud-studenten deel te kunnen laten nemen aan internationale projecten waarin design mogelijk een nieuwe perspectief kan bieden is het van belang een goed internationaal netwerk te ontwikkelen.

In 2018 is daarom actief contact gezocht met verschillende consulaten, met name uit bovengenoemde landen, en zijn netwerkbijeenkomsten van DutchCulture en Nuffic bezocht. Vanuit dezelfde gedachte is deelgenomen aan twee conferenties in Istanbul: Inclusive Cities through Design en Re-thinking Spaces. Er zijn contacten gelegd met projectleiders van 'Spaces of Culture', een fonds dat culturele samenwerking tussen diverse lokale partijen uit met name Izmir, Gaziantep en Diyarbakir en Europese culturele actoren wil bevorderen om hedendaagse maatschappelijke kwesties gezamenlijk te onderzoeken. Het biedt de mogelijkheid om in 2019 kleinschalige projecten te initiëren waarbij in eerste instantie alumni zijn betrokken.

5.3 International Desk

De International Desk is verantwoordelijk voor de inhoudelijke kant van exchange, stages en internationalisering en draagt zorg voor de realisatie van alle internationale exchanges en projecten. Activiteiten van de International Desk bestaan uit:

- Preferred Partners: Scouten van potentiële partners en het onderhouden van contacten;

- Exchange: Organiseren van uitwisseling van studenten, docenten en staf;
- Internships: Organiseren en ondersteunen van buitenlandse stages;
- Projects: Projecten (onderwijs en onderzoek) die buiten partnerships en exchange vallen, zoals een eigen minor die in het buitenland plaatsheeft, of een onderzoek buiten de landsgrenzen;
- Grants & Allowances: Hieronder vallen Erasmus, Socrates en andere fondsen, waardoor buitenlandse studenten hier kunnen studeren;
- Licenses & permits: Hieronder vallen visa e.d., maar ook vestigings-vergunningen wanneer studenten na hun studie in Nederland willen blijven.

In 2018 gingen 29 studenten op uitwisseling als onderdeel van hun Bachelor curriculum, waarvan er 14 studenten buiten Europa op exchange zijn geweest: in de Verenigde Staten, China, Israël, Zuid-Korea, Singapore en Canada. 15 studenten van binnen en buiten Europa bezochten Design Academy Eindhoven als exchange student. Ruim 100 Bachelor studenten gingen op stage als onderdeel van hun curriculum. 60% vond een stage in het buitenland. 25% ging op stage buiten Europa: in Rwanda, Marokko, China, Colombia, Australië of Israël. Studenten liepen stage bij zowel kleine studio's als bij grote bedrijven.

5.4 Samenwerking met Preferred Partners

De samenwerking met Preferred Partners beoogt het scheppen van gegarandeerde exchange plaatsen (van en naar Design Academy Eindhoven) en de gezamenlijke uitvoering van onderwijs- en onderzoeksprojecten. Bij de projecten kiezen we voor een thematische aanpak, waarbij het thema raakt aan de internationale actualiteit. Een belangrijk thema is 'Design hotbeds: de verscheurde stad'. Design Hotbeds zijn plekken die ideale omstandigheden bieden voor de uitwerking van innovatieve ideeën en activiteiten, die nieuwe design benaderingen en werkwijzen entameren.

Bij de onderzoeksprojecten zijn het sociaal engagement en de mondiale actualiteit leidend. Daarbij hanteren we als eis dat ze ook vanuit conceptueel oogpunt veel ruimte moeten bieden aan de onderzoekbenadering van de academie. Daarbij gaat het altijd om internationale onderzoeksprojecten die binnen de academie onder leiding staan van een van de lectoren.

5.5 Overige internationale activiteiten

International Network of Friends

Dit netwerk verbindt ons met instituten die met name van belang zijn voor een specifieke afdeling en/of een specifieke student. Deze lijst is in 2018 verder uitgebreid.

Beyond Milan

Gezien de ontwikkeling die de Salone del Mobile in Milaan doormaakt – en vooral de meer commerciële richting die de beurs inslaat – is de academie op zoek gegaan naar andere, aanvullende hotspots, zoals bijvoorbeeld het Electronic Arts Festival, F5, What Design Can Do en Design Indaba. Daarnaast experimenteerden we met Not for Sale met een andere manier van presenteren in Milaan.

Hoofdstuk 6. Kwaliteitszorg

6.1 Inleiding

De kwaliteitszorg binnen de academie berust vooral op uitwisseling en dialoog. Dat gebeurt door het organiseren van ‘hubs/knooppunten’, inhoudelijk overleg waar professionals en/of studenten samenwerken, kennisdeling, en het uitwisselen van ervaringen met oog op verbetering van onderwijs en onderzoek. Inhoudelijke expertise gaat daar boven hiërarchie, onderlinge inspiratie boven controle en ruimte voor experiment boven gebaande paden.

Foto: Kees Beekmans

Potluck and New Years Reception 2018

De structuren en processen binnen de academie die de kwaliteit ondersteunen en stimuleren, kennen een cyclische afwisseling van plannen maken, uitvoeren en bijstellen en het behalen van resultaten in de vorm van een eigen Jaarcyclus.

Naast accreditaties, (digitale) onderwijs-evaluaties, zoals de Nationale Studentenenquête en de alumni-enquête, en evaluatiegesprekken met studenten is er in ons kwaliteitszorgsysteem ruimte voor discussie en de inbreng van nieuwe ideeën door middel van de jaarlijks georganiseerde Potlucks of Thoughts. Verder wordt door middel van intervisie het reflecteren op het eigen handelen gestimuleerd. De uitkomsten van de kwaliteitszorginstrumenten vormen de input voor beleids- en verbeterplannen.

We zijn ons bewust van de noodzaak van een productief evenwicht tussen enerzijds de behoefte aan efficiëntie, effectiviteit en standaardisering en anderzijds veel ruimte voor eigen invullingen en voor verschillende werkmodellen en -stijlen. We streven naar een zo'n evenwichtig mogelijke balans tussen top-down en bottom-up processen, waarbij we de papieren evaluatielast, vaak samenhangend met kwaliteitszorg, zo beperkt mogelijk houden. Het gaat ons bovenal om de inzet op kwaliteit.

Potlucks of Thoughts

Binnen de academie is vanaf 2015 de *Potluck of Thoughts* een belangrijk instrument in de kwaliteitszorg, respectievelijk voor studenten en voor docenten en stafmedewerkers. Tijdens deze bijeenkomsten wordt eenieder uitgenodigd mee te denken en te discussiëren over de kwaliteit van ons onderwijs. De Potluck voor studenten vindt jaarlijks plaats in januari en die voor docenten in het voorjaar.

De Potluck of Thoughts voor studenten had begin 2018 plaats op de dag van de nieuwjaarsreceptie. Deze Student Potluck wordt ieder jaar georganiseerd door de Student Council. De studenten deelden en bediscussieerden hun ideeën over het onderwijssysteem van DAE, dit jaar met als thema: "Micro-Macro". De volgende thema's kwamen ter sprake:

Micro
Schoolcultuur, interne communicatie, diversiteit, stressbestrijding en verantwoordelijkheid voor de school en zijn omgeving.

Macro
Out-Posts (onderwijs op andere locaties), frisse perspectieven, uitwisselingsprogramma's, externe representatie en onderwijsstructuur.

De Potluck toonde het belangrijke effect van interconnectiviteit voor een generatie die altijd online en altijd verbonden is via verschillende netwerken. Tot de belangrijkste uitkomsten behoorden de behoefte aan meer diversiteit in het onderwijs, meer samenwerking tussen de ontwerpafdelingen, meer samenwerking met andere academies en met de stad Eindhoven.

Foto: Erik van der Burgt

6.2 Accreditatie Masters

Na de voorbereidingen in 2017, werd de accreditatie van de Master in 2018 met succes afgerond.

Nadat de internationale visitatiecommissie bestaande uit René Kloosterman (Aequi, chair), Alexandra Midal (werkvelddeskundige), Teal Triggs (werkvelddeskundige) Anna Laederach (studentlid) en Jesseka Batteau (Aequi, secretaris) in 2017 de Graduation Show had bezocht en zodoende inzicht kreeg in het eindniveau van onze afgestudeerden, volgde op 6 februari de feitelijke visitatie. De commissie sprak met het College van Bestuur, beleidsmedewerkers, Hoofden, coördinatoren, docenten, studenten, de examencommissie, alumni en vertegenwoordigers van het werkveld. Aan het eind van de dag werd de kwaliteit van de Master als "Goed" beoordeeld op een schaal van onvoldoende-voldoende-goed. Dit oordeel was gebaseerd op de sub-oordelen op de verschillende standaarden:

Standaard Oordeel

1. Beoogde leerresultaten	Voldoende
2. Programma; oriëntatie	Goed
3. Programma; inhoud	Goed
4. Programma; leeromgeving	Goed
5. Instroom	Goed
6. Personeel	Goed
7. Voorzieningen	Voldoende
8. Begeleiding	Voldoende
9. Kwaliteitszorg	Goed
10. Toetsing	Voldoende
11. Gerealiseerde leerresultaten	Goed

Algeheel oordeel

Goed

Van de 11 standaarden werden verder zeven standaarden met 'goed' beoordeeld en vier standaarden met 'voldoende'.

Het panel was erg te spreken over de oriëntatie, inhoud en structuur van de master (standaard 2,3,4 en 5).

"The panel applauds the manner in which the master's students are guided and supported in developing themselves (...) as autonomous and engaged designers in the professional field."

Ook het docententeam (standaard 6) werd door het panel geprezen:

"The staff members and tutors are highly motivated and qualified to educate and support students as they progress through the programme. The staff shares a strong sense of community both within and between the four departments. (...) Students are very positive about the knowledge, skills and experience of the staff (...)."

De positieve beoordeling van de kwaliteitszorg (standaard 9) werd onder meer als volgt onderbouwd:

"The programme cultivates a strong culture of dialogue, feedback and critical reflection through formal evaluations and structural meetings with programme management, staff and students. (...) The panel applauds the programme's open attitude and the manner in which students' views and perspectives are taken seriously."

Tot slot kon ook het behaalde eindniveau (standaard 11) van de studenten rekenen op lovende woorden in het visitatierapport: "The students' competencies are in line with the didactical philosophy and high ambitions of the programme. Alumni of the master's programme distinguish themselves as designers/design theorists whose focus is on autonomous thinking, concept development, research-driven design and interdisciplinary collaboration."

Op basis van het accreditatieproces heeft het visitatiepanel een aantal aanbevelingen gedaan om de master naar eigen zeggen 'naar een nog hoger niveau te tillen'.¹

- De ontwikkeling van een helder strategisch plan voor de master als geheel en de verschillende afdelingen met expliciete doelen en ambities;
- Investing in, naast de informele uitwisseling, een formeel dialoog-systeem tussen de afdelingen aangaande assessment procedures, specifiek met het oog op examens, feedback aan studenten en de status van de thesis in het afstudeerproject;
- Onderzoeken of en hoe de Master meer niet-Nederlandse docenten kan aantrekken, zodat de cultureel diverse studentengemeenschap beter wordt weerspiegeld;
- Uitbreiding van de openingstijden van de werkplaatsen in het weekend. 6.3

Examencommissie

De examencommissie vormt een formeel orgaan in onze kwaliteitszorg. Zij is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van onze toetsing en eindexamens.

De activiteiten van de Examencommissie waren, naast de reguliere taken en verantwoordelijkheden, in 2018 gericht op onderzoek en analyse:

- Het afstemmen van procedures rond examens en diplomering. Zo zijn er steekproeven ingesteld om dit te monitoren;
- Het werken aan statistieken ter verificatie van het gerealiseerd eindniveau.

Daarnaast woonde de Examencommissie beoordelingen en examens bij en nam de commissie deel aan de interviews met het accreditatiepanel tijdens de visitatie voor de Master.

De samenstelling van de Examencommissie bleef ongewijzigd: een extern voorzitter en een docent lid. De Examencommissie werd bijgestaan door een van de beleidsmedewerkers (ambtelijk secretaris) en een secretaresse/notulist.

6.4 Nationale Studenten Enquête 2017

De respons vanuit de Nationale Studenten Enquête (NSE) was met 27,4% aanzienlijk lager dan het jaar ervoor (38,8%).

Zeefdruk werkplaats

In de NSE geven studenten hun mening over de aangeboden stellingen op een schaal van 1 (zeer ontevreden) tot 5 (zeer tevreden). Hoewel voorzichtigheid geboden is met een laag respons percentage, kan gesteld worden dat de respondenten tevreden zijn over de opleiding in het algemeen dat een 3.86 scoorde. De onderdelen 'inhoud van de opleiding' 'algemene vaardigheden' 'internationalisering' en 'uitdagend onderwijs' werden positief beoordeeld. Als verbeterpunten kwamen 'informatievoorziening', 'studievoortgang', 'toetsing' en 'studielast' naar voren.

6.5 Pilot onderwijs evaluaties

In het voorjaar van 2018 heeft een pilot plaats gehad met betrekking tot het uitvoeren van online onderwijs evaluaties. De invoering van deze evaluaties komt voort uit de wens van de academie om haar kwaliteitszorg uit te breiden, alsmede op verzoek van studenten die behoefte hebben aan een dergelijk instrument.

In deze evaluaties krijgen studenten de kans om – net als in de NSE - hun tevredenheid te kennen te geven over het onderwijs

binnen DAE. Aangezien deze onderwijs evaluaties zich richten op specifieke onderwijs eenheden (semester of trimester) kan op deze manier doelgericht feedback van de studenten worden gevraagd en kan er afdelings- en onderwijs eenheid- specifieke data worden verzameld. Hierop kan op korte termijn worden ingespeeld. Dit in tegenstelling tot de NSE, die de tevredenheid over de opleiding als geheel en eenmaal per jaar meet.

Net als de NSE zijn de onderwijs evaluaties volledig anoniem en krijgen studenten, naast de stellingen, de ruimte om additionele feedback te geven in de vorm van 'open vragen'.

De pilot werd aan het eind van trimester 2 onder de propedeuse studenten georganiseerd. De belangrijkste les uit deze pilot is dat we moeten inzetten op het vergroten van de stimulans om deel te nemen. Hier kunnen de study guides een belangrijke rol in spelen.

De evaluatie van de pilot wordt meegenomen bij de structurele semester/trimester evaluaties in 2019.

¹ Naast input voor de kwaliteitsverbetering van de master, vormen deze aanbevelingen ook input voor het in ontwikkeling zijnde Instellingsplan met daaraan gekoppelde kwaliteitsafspraken (zie paragraaf 6.7)

6.6 Kwaliteitsafspraken

Gelijktijdig met de afschaffing van de basisbeurs voor studenten, zijn de studievoorschotmiddelen ingevoerd: middelen die per hoger onderwijsinstelling worden gealloceerd ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Deze middelen zijn voor 2019-2024 gekoppeld aan de Kwaliteitsafspraken.

De eerste fase hierin betreft planvorming: met betrokkenheid van de onderwijsgemeenschap worden plannen geformuleerd en ter goedkeuring voorgelegd aan de NVAO. Die beoordeelt de inhoud en ook de betrokkenheid van de onderwijsgemeenschap bij het totstandkomingsproces. Design Academy Eindhoven zal in september 2019 haar plannen ter goedkeuring voorleggen. In de periode vanaf 2019 zijn de studievoorschotmiddelen gekoppeld aan de evaluatie (verantwoording) van de daadwerkelijke uitvoering. De kwaliteitsafspraken worden gemaakt rond zes thema's:

- Intensiever en kleinschalig onderwijs (onderwijsintensiteit);
- Meer en betere begeleiding van studenten;
- Studiesucces;
- Onderwijsdifferentiatie;
- Passende en goede onderwijsfaciliteiten;
- Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit).

In september 2018 is gestart met de voorbereiding van dit traject naar de vastlegging van de Kwaliteitsafspraken. Er is een werkgroep geformeerd met daarin representanten van de verschillende stakeholders in onze onderwijsgemeenschap. De werkgroep bestaat uit:

- Jurriënne Ossewold, Directeur Onderwijs en Onderzoek, College van Bestuur (voorzitter);
- Willemien Boot, Raad van Toezicht -voorzitter Auditcommissie-
- Yolande Hezemans, Senior Beleidsmedewerker;
- Jet Broeken, Senior Beleidsmedewerker;
- Gert Staal, MA docent;
- Mieke Meijer, BA docent, ontwerpafdeling;
- Ilga Minjon, BA docent, propedeuse;
- Floor van der Wal, BA student en lid Student Council;
- Peter van Casteren, Teamleider Werkplaatsen en lid Ondernemingsraad.

De Kwaliteitsafspraken en bijbehorende thema's zijn besproken en de eerste contouren geformuleerd. Parallel werkte deze groep aan het vernieuwde Instellingsplan, waardoor de Kwaliteitsafspraken ingebed zullen zijn in het Instellingsplan.

Public Private, Graduation 2019

Foto: Boudewijn Bollmann

Hoofdstuk 7. Organisatie

7.1 Inleiding

Optimale kwaliteit van onderwijs en onderzoek is de belangrijkste opdracht voor DAE als onderwijsorganisatie. Hier is vanzelfsprekend ook een belangrijke taak voor de organisatorische staf weggelegd. Deze creëert immers de voorwaarden voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod en faciliteert de docenten en onderzoekers.

Design Academy Eindhoven koestert grote ambities ten aanzien van de organisatie, hoewel er de laatste drie jaren al veel verbeterd is valt er nog veel te bereiken. Door middel van dialoog en zelfreflectie draagt evaluatie van het functioneren van de organisatie bij aan verbetering van het onderwijs en onderzoek.

7.2 Bestuur, management en beleid

College van Bestuur

Om zowel de organisatie de benodigde aandacht te kunnen geven als de ambitieuze vernieuwingen in onderwijs en onderzoek verder vorm te kunnen geven is vanaf september 2018 op interim basis een derde lid aan het CvB toegevoegd. Mechtild van den Hombergh is toegetreten als directeur Organisatie met als specifieke opdracht het verbeteren van de werk- en automatiseringsprocessen binnen de academie. De directeur Organisatie is tevens lid van het College van Bestuur en zit het Management Team voor.

Het CvB bestaat vanaf januari 2019 uit drie part time leden (creatief, onderwijs en onderzoek, en organisatie).

Management Team

Het MT is in 2016 ingericht en bestaat uit de managers van de stafdiensten. In 2018 is de rol van het *Management Team* in de organisatiestructuur verder bestendigd door het transparanter verdelen van taken en verantwoordelijkheden.

In 2018 is tevens de rol van manager Communications, Relations & Events opnieuw vormgegeven; het team dat verantwoordelijk is voor communicatie, pers, voorlichting, events en externe relaties en projecten bestaat uit een aantal professionals en kende als zodanig geen manager. Deze positie is in 2018 gedefinieerd en ingevuld. Hiermee is het MT op volle sterkte.

Beleidsbureau (Policy Desk)

Het *Beleidsbureau* fungeert als 'linking pin' tussen College van Bestuur, Onderwijs, Onderzoek en Organisatie. De belangrijkste aandachtsgebieden van het Beleidsbureau zijn: bestuurlijk/juridische zaken, beurzen en subsidies, en beleidsontwikkeling en ten dele -uitvoering met betrekking tot professionalisering, kwaliteitszorg en ontwikkeling van onderzoek en onderwijs.

In 2018 coördineerde het Beleidsbureau onder meer de succesvolle accreditatie van de Master en startte de voorbereiding van de accreditatie van de Bachelor (2020). Daarnaast ging er aandacht naar de ontwikkeling van een grotere efficiëntie in de bedrijfsvoering door optimalisatie van de processen en digitale ondersteuning hiervan.

7.3 Medezeggenschap

De medezeggenschap bestaat uit twee organen: de Ondernemingsraad (Works Council) en de Student Council.

7.3.1 Ondernemingsraad

In 2018 bestond de Ondernemingsraad uit de volgende personen:

- Hans van der Markt, voorzitter: docent en coördinator Ba afdeling Public-Private (tot september 2018)
- Tessa Blokland, plv. vz / lid: Relation manager Educational Projects and Alumni
- Peter van Casteren, lid: docent propedeuse, lid Editorial Team, teamleider Werkplaatsen
- Joop Aerts, lid: senior werkplaatsinstructeur

De OR vergaderde in 2018 vier keer met het CvB en, waar nodig, andere stafleden.

In 2018 heeft de OR zich onder meer over de volgende onderwerpen gebogen c.q. advies uitgebracht aan het College van Bestuur:

- Begroting 2019;
- Uitkomsten Potluck;
- Nieuwe en aangepaste functieprofielen;
- Regeling duurzame inzetbaarheidsuren (DI-uren);
- Kwaliteitsafspraken;
- Professionaliseringsplan;
- Klachtenregeling;
- OER van de Bachelor en de Master.

7.3.2 Student Council

De Student Council speelt een actieve rol binnen de academie en is nauw betrokken bij alle ontwikkelingen in het Bachelor- en Masteronderwijs. Iedere zes weken ontmoet de Student Council de directeur Onderwijs en Onderzoek en de Creatief directeur. De SC bepaalt de agenda en de voorzitter van de SC zit voor, het CvB betreft op haar beurt de studenten bij haar plannen en toetst deze. Met ondersteuning van stafmedewerkers organiseert de Student Council elk jaar de Potluck of Thoughts voor studenten. De Student Council communiceert over deze bijeenkomsten en haar eigen projecten actief met haar achterban middels een 'monthly report', een actieve facebook pagina en inloopmomenten voor de studenten. Zij levert daarmee belangrijke input bij het agenderen en prioriteren van verbeteringen in het onderwijs en de organisatie.

Per september 2018 bestond de Student Council uit de volgende leden:

- Clodagh Read (voorzitter) ; BA Man and Communication jaar 2
- Floor van der Wal (lid); BA Food/Non Food jaar 2
- Wibke Bramesfeld (lid); MA Information Design jaar 2
- Ivy Gomez (lid); MA Social Design jaar 2
- Felicity Morris (lid). MA Social Design jaar 2

In 2018 was er in Eindhoven een studentenprotest nav het huizentekort. Weliswaar niet georganiseerd door de Student Council, maar wel actief door hen gesteund. Dat protest heeft ervoor gezorgd dat het huizentekort bij de gemeente echt op de kaart kwam. Leden van de Student Council hebben ook in het gemeentelijk overleg zitting genomen.

7.4 Operations

7.4.1 Servicebureau (Service Desk)

Het *Servicebureau* (Facilitair) valt onder de Operational Manager en is verantwoordelijk voor interne dienstverlening. Hieronder valt ICT, de receptie, de conciërges, het restaurant zBar, de huisvesting, studentenzaken en de bibliotheek.

Een kleine greep uit het brede pakket aan geleverde services:

- Het aantal bezoekers van de zBar groeit dankzij een meer toegesneden aanbod (o.a. veganistisch) en verbeterende dienstverlening, daarmee neemt de omzet toe.
- De Bibliotheek zorgt voor een rijk, zorgvuldig geselecteerd aanbod aan boeken en tijdschriften dat een reflectie is van het interdisciplinaire perspectief van de academie op de huidige samenleving.

foto: Femke Rijnman

Bachelor, Graduation 2018

- En de Studentenadministratie biedt met OnderwijsOnline (#OO) studenten de mogelijkheid om via intranet een volledig inzicht in hun studievoortgang te krijgen. Aanmelding en administratie van uitgaande exchange studenten en studenten die stage gaan lopen, verloopt eveneens via #OO. Er zijn in 2018 iets minder niet-EER studenten toegelaten: 119 tegenover 126 in het vorig studiejaar. Plus 9 exchange studenten najaar 2018 en 8 exchange studenten in het voorjaar van 2019, toegelaten. Hierdoor nam ook het aantal aanvragen van visa toe.

7.4.2 Duurzaamheid, DAE als groene school

DAE zet zich in om duurzaamheid integraal te verankeren in de visie op onderwijs en organisatie. De hele academiemeenschap wordt daarbij betrokken.

Er zijn zes duurzaamheidspijlers vastgesteld:

- Community of Changemakers / Gemeenschap van Wereldverbeters;
- Shape Awareness/ Creëren van Bewustwording;
- Waste no Waste; Afval geen Afval;
- Love Real Food/Liefde voor Echt Eten;
- Inspiring Spaces/Inspirerendeomgeving;
- Clean Green Energy/ Zuivere Groene Energie

In 2018 zijn reeds resultaten geboekt. De houtwerkplaats werkt niet langer met MDF en tentoonstellingsmaterialen worden hergebruikt. In de kunststofwerkplaats loopt een onderzoek naar het weren van giftige materialen ten gunste van bioplastics. De keramische werkplaats kreeg betere afzuiginstallaties. In de zBar werd in het kader van 'Waste no waste' actief ingezet op minder verspilling. Daarnaast wordt nog meer dan al het geval was met biologische en verse voedselproducten gewerkt. Deze inzet wordt in 2019 voortgezet.

7.5 Human Resources

7.5.1 Vertrouwenscommissie

De Vertrouwenscommissie 'ongewenste omgangsvormen en integriteit' bestaat uit twee gekwalificeerde vertrouwenspersonen; één interne vertrouwenspersoon, medewerker van DAE, en één externe. In samenwerking met de HR-manager is ingezet op een vernieuwd integriteitsbeleid (Veilig werken en studeren aan DAE), waarin onder meer de klachtenprocedure is opgenomen. In 2018 zijn enkele individuele gesprekken gevoerd met medewerkers en studenten; daaruit is één klacht voorgedragen aan en behandeld door de klachtencommissie.

² Deze zijn gebaseerd op het beleidsdocument *Community of Talent*, CvB Design Academy Eindhoven 2016/2017

7.5.2 Deskundigheidsbevordering

7.5.2.1 Trainingen

Training BHV (bedrijfs hulpverlening) en BHV-ploegleider
In 2018 volgden 14 BHV'ers de herhalings training BHV.

Training projectmanagement

De in-company training projectmanagement startte in 2017 en kreeg begin 2018 een vervolg met een terugkomsessie, zodat het projectmatig werken verder kon worden bestendigd.

Training didactische vaardigheden voor docenten

In 2018 is opnieuw een lichte docenten gestart met de cursus Basis Didactische Bekwaamheid (BDB) inclusief Basiskwalificatie Examinering (BKE). De cursus wordt wederom gegeven onder auspiciën van Aeres Hogeschool. Certificering heeft plaats in samenwerking met Fontys Hogescholen. Naar verwachting rondde de 12 deelnemers deze cursus in het voorjaar van 2019 af.

Training MT

Medio 2018 volgden de MT-leden een vervolgssessie met individuele coaching. Het betrof hier een voortzetting van het trainingsprogramma dat in 2017 is gestart.

7.5.2.2 Individuele deskundigheidsbevordering

Ook in 2018 volgden werknemers tal van individuele cursussen en/of trainingen, onder meer op het gebied van het werken met specifieke middelen en materialen (medewerkers van de werkplaatsen) en facilitair beheer. Anderen volgden intensieve cursussen Engels of trainingen op het gebied van ICT. Een functionaris gegevensbescherming werd volgens de wettelijke richtlijnen opgeleid.

Verschillende docenten en medewerkers startten of vervolgden in 2018 hun Masteropleiding en/of PhD traject, waaronder de Master of Finance and Control en de Master of Business Administration (specialisatie informatiemanagement voor de overheid).

7.5.3 Wet- en regelgeving

7.5.3.1 CAO en arbeidvoorwaarden

In 2018 werd een nieuwe CAO van kracht, wat onder meer leidde tot salarisindexeringen en eenmalige uitkeringen. In het kader van de bepalingen op gebied gezondheidsbeleid zijn diverse interventies ingezet (zie 7.5 Gezondheidsbeleid).

7.5.3.2 Overige wet- en regelgeving

Zolang er nog geen vervangende wetgeving is, is het voorkomen van schijnzelfstandigheid leidend bij de inzet van zelfstandigen. Voorkoming van schijnzelfstandigheid is een van de belangrijkste doelstellingen van de wet DBA. Bij de inzet van medewerkers wordt gewerkt met een stroomschema om te bepalen welke contractvorm het meest passend is. De ontwikkelingen op gebied van de wet DBA worden nauwlettend gevolgd, waarbij zorgvuldig wordt afgewogen of er mogelijk sprake is van schijnzelfstandigheid versus de door DAE gewenste flexibiliteit bij de inzet van medewerkers, en in het bijzonder docenten.

7.5.4 Instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers

De instroom van nieuwe medewerkers bedroeg 35 personen. Deels namen instromers de plaats in van medewerkers die uit dienst waren gegaan of zij voorzagen in de op dat moment noodzakelijke inzet van specifieke kennis en ervaring in onderwijsfuncties.

In 2018 gingen 28 medewerkers uit dienst, waarvan 18 medewerkers werkzaam waren in het onderwijs en 10 medewerkers in de ondersteunende diensten. Acht medewerkers vertrokken op eigen verzoek, 1 medewerker bereikte de pensioengerechtigde leeftijd en 1 medewerker is overleden.

7.5.5 Gezondheidsbeleid

DAE voert een actief gezondheidsbeleid om zo de inzet en inzetbaarheid van medewerkers te vergroten, onderbenutting van de organisatie te voorkomen, en uitval van mensen en ongewenst verloop te voorkomen.

Er werd in 2018 coaching ingezet om medewerkers te ondersteunen bij hun persoonlijke ontwikkeling. De hulpvragen richtten zich vooral op de psychosociale aspecten van het werk en het leven, maar bijvoorbeeld ook op het zoeken naar een betere balans tussen arbeid en privéleven. De coaching was primair gericht op vergroting van duurzame inzetbaarheid en mentale belastbaarheid. Tevens zijn stoelmassages aangeboden een kunnen Duurzame Inzetbaarheidsuren worden ingezet voor gezondheid-bevorderende activiteiten. Vanaf 2019 zullen online trainingen beschikbaar worden gesteld waaronder trainingen op het gebied van het vergroten van de veerkracht en het omgaan met stress.

7.6 Plannen voor 2019

Voor 2019 zijn de ambities groot, ook op organisatieniveau. De academie wordt vanaf januari 2019 geleid door een driekoppig College van Bestuur: een Creatief directeur (0,4 fte), een directeur Onderwijs en Onderzoek (0,8 fte) en een directeur Organisatie (0,5 fte). De ambitie om de organisatie beter op onderwijs en onderzoek te doen aansluiten staat hoog op de agenda.

Daarnaast vermeldt het plan voor 2019:

het verder verbeteren van de efficiëntie in de bedrijfsvoering (HR en Financiën), functiebeschrijvingen en functiegebouw, opzet van een MeerJarenOnderhoudsPlan, verderstreckende interne budgetverantwoordelijkheid voor budgethouders en hun teams -hiermee is in 2016 begonnen-, en verbeteringen in de ICT-omgeving, het studenteninformatie-systeem, en het gebouw.

Anna Aagaard Jensen A Basic Instinct, Graduation Show 2018

Foto: Sjoerd Eickmans

Hoofdstuk 8.

Financieel jaarverslag 2018

Inhoudsopgave	pagina
Bestuursverslag	58
1. Financieel beleid	58
2. Strategische financiële doelstelling	58
3. Analyse jaarrekening 2018	58
4. Treasurymanagement	62
5. Continuïteitsparagraaf	63
6. Risicomanagement	66
7. Notitie Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs	66
Jaarrekening	67
8. Jaarrekening 2018	67
Overige gegevens	84
9. Statutaire bepaling inzake resultaatsbestemming	84
10. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	84

1. FINANCIËEL BELEID

Het financieel beleid is gericht op handhaving van de bedrijfseconomische continuïteit voor de middellange en lange termijn. Dit wordt uitgedrukt in een solvabiliteitsnorm van 35% en een liquiditeitsnorm van 100%. De rendement-sdoelstelling is gericht op een evenwicht tussen de reguliere baten en lasten.

2. STRATEGISCHE FINANCIËLE DOELSTELLING

De strategische doelstelling ten aanzien van het financieel beleid voor de lange termijn is het creëren van een stabiele financiële omgeving, waarbinnen Design Academy Eindhoven kan vernieuwen, ontwikkelen en excelleren.

3. ANALYSE JAARREKENING 2018

Voor de toelichtingen op de balans en de staat van baten en lasten wordt verwezen naar bijgaande jaarrekening.

Financiële ratio's

Solvabiliteit

Door middel van de solvabiliteit wordt gekeken of een organisatie in staat is om op lange termijn aan haar schulden te kunnen voldoen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt in een kengetal. Hiermee wordt de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal uitgedrukt in een percentage. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringsgrens van 30%. De Raad van Toezicht hanteert een grens van 35%.

solvabiliteit	per 31.12.18	per 31.12.17
solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	35%	36%
solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	43%	40%
norm DAE (op basis van solvabiliteit 1)	35%	35%
signaleringsgrens onderwijsinspectie (solvabiliteit 2)	30%	30%

Liquiditeit

Hiermee wordt de verhouding aangegeven tussen beschikbare middelen op korte termijn (de vlottende activa) en de kortlopende schulden, en daarmee de mate waarin de verschaffers van het kort vreemd vermogen uit de vlottende activa kunnen worden betaald. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringsgrens van 50%. De Raad van Toezicht hanteert een grens van 100%.

liquiditeit	per 31.12.18	per 31.12.17
liquiditeit	137%	132%
norm DAE	100%	100%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	50%	50%

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en de totale baten.

weerstandvermogen	per 31.12.18	per 31.12.17
weerstandvermogen	14%	14%
norm DAE	nvt	nvt
signaleringsgrens onderwijsinspectie	5%	5%

Staat van baten en lasten

Resultaat

Het positief resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg € 56.000. Begroot was een nadelig saldo van € 274.000. Over 2017 werd een nadelig resultaat van € 281.000 behaald. Het resultaat over 2018 viel €330.000 hoger uit dan begroot, en € 337.000 hoger dan in 2017.

Analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting 2018 en het boekjaar 2017

afwijkingen ten opzichte van:	begroting	2017
baten		
rijksbijdragen OCW/EZ	361	530
overige overheidsbijdragen en -subsidies	168	65
college-, cursus, les- en examengelden	-99	99
baten werk in opdracht van derden	77	-12
overige baten	21	74
subtotaal	528	756
lasten		
personeelslasten	-328	-887
afschrijvingen	2	-45
huisvestingslasten	-125	-103
overige lasten (incl. strategische projecten)	255	620
subtotaal	-196	-415
financiële baten en lasten	-2	-4
totaal	330	337

Rijksbijdragen

Een instelling wordt bekostigd op basis van het aantal, voor bekostiging in aanmerking komende studenten, vermenigvuldigd met de prijs per student. De instelling heeft alleen invloed op het aantal studenten. De prijs per student wordt bepaald door het ministerie. Daar bovenop ontvangt een instelling nog onderwijsopslagen en doeluitkeringen. De rijksbijdrage is juni 2018 bijgesteld, middels een verhoging van prijs per student. Hierdoor werd er € 361.000 meer aan rijksbijdrage ontvangen.

specificatie rijksbijdragen ocw/ex	jaarrek 17	begroot 18	jaarrek 18	afwijk 18:17	afwijk 18:begr
student gebonden financiering	4.454.000	4.780.000	5.067.000	613.000	287.000
onderwijsopslag % (macrobudget)	1.899.000	2.128.000	2.178.000	279.000	50.000
prestatiebekostiging (miv 18 in ond.opslag)	398.000	0	0	-398.000	0
kwetsbare opleidingen (sectorplan KUO)	370.000	370.000	378.000	8.000	8.000
praktijkgericht onderzoek	178.000	179.000	193.000	15.000	14.000
holland scholarship	18.000	21.000	22.000	4.000	1.000
afschaffing bijdrage toelatingen	17.000	17.000	18.000	1.000	1.000
regionale samenwerkingsverbanden	0	8.000	8.000	8.000	0
totaal	7.334.000	7.503.000	7.864.000	530.000	361.000

studentgebonden financiering	jaarrek 17	begroot 18	jaarrek 18
prijs per bekostigde student	5.498	5.826	6.175
aantal bekostigde studenten (t-2)	633	641	641
factor bekostigingsniveau	1,28	1,28	1,28
gewogen aantal	810	820	820
studentgebonden financiering	4.454.000	4.780.000	5.067.000

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Verantwoord zijn de gerealiseerde projectsubsidies in het verslagjaar. De hiermee corresponderende uitgaven zijn verantwoord onder de personele, en de overige lasten.

Collegegelden

In de begroting 2018 is uitgegaan van een extra instroom van 22 masters studenten. Deze doelstelling is niet gehaald. De financiering van het collegegelden van met name niet-EU studenten was vaak een reden.

aantal studenten	st.jr 17/18	begroot 18	st.jr 18/19
bachelors	561	559	541
masters	152	153	164
totaal	713	712	705
extra begroot masters		22	
totaal begroot 2018		734	

Baten werk in opdracht van derden

Verantwoord zijn de gerealiseerde projectopbrengsten in het kader van de onderwijsprojecten met vrienden van de academie. De uitgaven zijn verantwoord onder de overige lasten.

Personeelslasten

De personele lasten stegen in 2018 ten opzichte van de begroting met € 328.000, en ten opzichte van 2017 met € 887.000.

personeelslasten	2018	begroot	2017	afwijk tov begr.	afwijk tov 17
lonen en salarissen					
brutolonen en salarissen	3.768	3.457	3.511	311	257
sociale lasten	497	480	460	17	37
pensioenpremies	542	543	497	-1	45
subtotaal	4.807	4.480	4.468	327	339
mutatie voorzieningen					
mutaties personele voorzieningen	264	108	13	156	251
subtotaal	264	108	13	156	251
personeel niet in loondienst					
personeel niet in loondienst	1.622	1.671	1.485	-49	137
subtotaal	1.622	1.671	1.485	-49	137
overige personele lasten					
reis- en verblijfskosten	337	367	286	-30	51
overige personele lasten	79	100	101	-21	-22
mutatie reservering vak.dagen en -toeslag	60	0	15	60	45
subtotaal	476	467	402	9	74
uitkeringen, inhoudingen en doorbelast.					
uitkeringen, inhoudingen en doorbelastingen	-115	0	-201	-115	86
subtotaal	-115	0	-201	-115	86
totaal	7.054	6.726	6.167	328	887

Afwijking tov de begroting € 328.000

- Interim CvB € 70.000.
- Interim HR € 37.000.
- Meerwerk (overuren) € 53.000.
- Voorziening ontbindingsvergoeding € 78.000
- Voorziening vrijstelling van arbeid € 57.000
- Overige per saldo € 33.000.

Afwijking tov 2017 € 887.000

- Brutolonen en salarissen: Z-bar € 52.000.
- Brutolonen en salarissen: Programmamanager masters (in 2017 freelance) € 79.000.
- Brutolonen en salarissen: cao-stijging 2,5% per 1 september 2018 € 24.000.
- Brutolonen en salarissen: Overige afwijkingen € 102.000.
- Sociale lasten en pensioenpremies € 82.000.
- Personele voorziening (WW en di-uren) € 105.000.
- Personele voorzieningen ontbindingsvergoeding en vrijstelling van arbeid € 135.000.
- Personeel niet in loondienst: Extern personeel Milaan en GS (in 2017 'verantwoord als overige lasten) € 75.000.
- Personeel niet in loondienst: Incidenteel interim-personeel CvB en HR in 2018 € 107.000.
- Personeel niet in loondienst: Programmamanager masters (in 2018 loondienst) € - 82.000.
- Verhoging vergoeding RvT € 25.000.
- Overige personele lasten: toename reservering vakantie-uren € 43.000.
- Doorbelasting onderzoekskosten (in 2017 doorbelast naar de overige lasten) € 86.000.
- Overige per saldo € 54.000.

formatie in fte (loondienst en freelance)	2018	2017	mutatie
niet onderwijsgevend personeel	26,7	26,8	0,1
onderwijsondersteunend personeel	11,4	9,8	1,6
onderwijsgevend personeel BA	17,5	17,9	-0,4
onderwijsgevend personeel MA	7,1	6,0	1,1
werkplaatsen	13,3	13,3	0,0
onderzoek	2,8	2,8	0,0
totaal	78,8	76,6	2,2

gemiddelde personele lasten	2018	2017
gemiddeld aantal fte's	78,8	76,6
gemiddelde personele lasten	89.500	80.500
gemiddeld aantal fte's in loondienst	61,9	57,9
gemiddelde loonkosten (lonen en salarissen)	77.600	77.200
gemiddeld aantal fte's - personeel niet in loondienst	17,0	18,7
gemiddelde vergoeding/uur- personeel niet in loondienst	57	48

De CAO-lonen zijn per 1 september 2018 verhoogd met 2,5%.

De stijging van de freelancetarieven zijn mede een gevolg van incidentele freelancecontracten als gevolg van vervanging tijdens ziekte.

Verhouding onderwijzend en niet-onderwijsgevend personeel

Onderwijzend personeel: 66% (2017 61%)

Niet onderwijsgevend personeel: 34% (2017 39%)

Declaratie bestuurders

naam	overige kosten	reiskosten binnenland	reiskosten buitenland	representatiekosten
J. Grima	7.677	366	8.193	0
J. Ossewold	1.397	1.019	0	0
M. van den Hombergh	0	1.613	0	0

Overige lasten

overige lasten	2018	begroot	2017	afwijk tov begr.	afwijk tov 17
bestuur	119	187	219	-68	-100
algemene ondersteuning	1.730	1.412	1.636	318	94
onderwijs en onderzoek	472	571	686	-99	-214
strategische projecten	45	451	445	-406	-400
totaal	2.366	2.621	2.986	-255	-620

Algemene ondersteuning

De kosten voor Milaan en de Graduation Show overschreden de begroting van 2018 met € 337.000, Voor wat betreft de Graduation Show was dit een gevolg van onvoorziene infrastructurele aanpassingen in het Campina-gebouw.

Strategische projecten

Een gedeelte van de strategische projecten werd uitgesteld tot 2019.

4. TREASURYMANAGEMENT

Vrij vertaald wordt met treasurymanagement bedoeld: alle activiteiten gericht op een optimaal beheer van de geldmiddelen.

Het doel van het treasurymanagement is:

De financiële activa en passiva en de financiële stromen zodanig te beheren dat de continuïteit van het primaire proces en de bedrijfsvoering gewaarborgd is. Design Academy Eindhoven heeft voldaan aan de richtlijnen van het Ministerie van OC&W, vastgelegd in de "Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010" (tot en met 30 juni 2016) en de "Regeling beleggen en belenen en derivaten OCW 2016" (m.i.v. 1 juli 2016).

Als belangrijkste risico's worden onderkend:

Liquiditeitsrisico - Liquiditeitsrisico is het risico dat men over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteitsrisico - Solvabiliteitsrisico is het risico dat eigen vermogen of garantievermogen onvoldoende is om op lange termijn aan de verplichtingen te voldoen.

Informatievoorziening

De informatievoorziening aan het College van Bestuur en de Raad van Toezicht is gebaseerd op de kasstroomprognose zoals deze is opgenomen in de planning&control-cyclus.

Verantwoordingsinformatie

Het eigen vermogen van DAE bestaat geheel uit publieke middelen. Er vindt dan ook geen afscheiding plaats voor andere middelen.

Liquide middelen

Design Academy Eindhoven belegt haar overtollige liquide middelen slechts op deposito- en andere spaarrekeningen bij Nederlandse banken als Rabobank en ABN AMRO. De overtollige middelen worden gespreid over voornoemde banken uitgezet.

5. CONTINUITEITSPARAGRAAF

De Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) is uitgebreid met een voorschrift dat voorziet in de opname in het jaarverslag van een zogeheten Continuïteitsparagraaf. Hiermee wordt zicht geboden op het verwachte exploitatieresultaat en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Meerjarenperspectief 2019-2021

balans	per 31.12.19	per 31.12.20	per 31.12.21
activa			
materiële vaste activa	726.000	811.000	873.000
financiële vaste activa	375.000	375.000	375.000
subtotaal	1.101.000	1.186.000	1.248.000
vlottende activa			
voorraden	47.000	47.000	47.000
vorderingen	342.000	342.000	342.000
liquide middelen	2.073.000	2.118.000	2.537.000
subtotaal	2.462.000	2.507.000	2.926.000
totaal activa	3.563.000	3.693.000	4.174.000
passiva			
eigen vermogen	951.000	1.084.000	1.565.000
voorzieningen	181.000	178.000	178.000
kortlopende schulden	2.431.000	2.431.000	2.431.000
totaal passiva	3.563.000	3.693.000	4.174.000

Ratio's

solvabiliteit	per 31.12.19	per 31.12.20	per 31.12.21
solvabiliteit 1 (excl.voorzieningen)	27%	29%	37%
norm DAE (obv solvabiliteit 1)	35%	35%	35%
solvabiliteit 2 (inclusief voorzieningen)	32%	34%	42%
signaleringsgrens onderwijsinspectie (solv 2)	30%	30%	30%

liquiditeit	per 31.12.19	per 31.12.20	per 31.12.21
liquiditeit	101%	103%	120%
norm DAE	100%	100%	100%
signaleringsgrens onderwijsinspectie	50%	50%	50%

weerstandsvermogen	per 31.12.19	per 31.12.20	per 31.12.21
weerstandsvermogen (EV/totale baten)	9%	11%	16%
norm DAE	nvt	nvt	nvt
signaleringsgrens onderwijsinspectie	5%	5%	5%

kasstroomoverzicht	2019	2020	2020
operationele activiteiten			
resultaat boekjaar (excl.ontvangen en betaalde rente)	-448.000	121.000	469.000
aanpassingen voor:			
afschrijvingen	162.000	215.000	238.000
mutatie voorzieningen	-4.000	-3.000	0
veranderingen in werkkapitaal:			
voorraden	0	0	0
vorderingen	9.000	0	0
kortlopende schulden	0	0	0
afronding	0	0	0
kasstroom uit bedrijfsoperaties			
ontvangen rente	15.000	15.000	15.000
betaalde rente	-3.000	-3.000	-3.000
investeringsactiviteiten			
investeringen in mat.vaste activa (1)	-300.000	-300.000	-300.000
mutatie liquide middelen	-569.000	45.000	419.000
saldo per 1 januari	2.642.000	2.073.000	2.118.000
stand per 31 december	2.073.000	2.118.000	2.537.000

staat van baten en lasten	begroot 19	prognose 20	prognose 21
baten			
rijksbijdragen OCW/EZ	7.422.400	7.817.600	7.744.100
studievoorschotmiddelen	274.700	322.100	547.000
overige overheidsbijdragen en -subsidies	176.200	100.000	100.000
college-, cursus, les- en examengelden	2.247.700	2.338.500	2.338.500
baten werk in opdracht van derden	164.000	164.000	164.000
overige baten	606.500	606.500	606.100
subtotaal	10.891.500	11.348.700	11.499.700
personeelslasten	6.953.700	6.773.600	6.776.600
afschrijvingen	162.000	215.000	238.000
huisvestingslasten	1.623.700	1.623.700	1.623.700
overige lasten	2.425.100	2.240.900	2.116.900
reservering tbv co-fin.onderzoeksprojecten	0	50.000	50.000
reservering personeelswijzigingen 19/20	50.000	100.000	0
reservering tbv onderwijsvernieuwing	125.000	225.000	225.000
subtotaal	11.339.500	11.228.200	11.030.200
saldo baten en lasten	-448.000	120.500	469.500
financiële baten en lasten	12.000	12.000	12.000
resultaat	-436.000	132.500	481.500
rentabiliteit 1 jarig	-4,0%	1,2%	4,2%
norm dae 1 jarig	0,0%	0,0%	0,0%
signaleringsgrens onderwijsinspectie 1-jar.	-10,0%	-10,0%	-10,0%

Bijstelling begroting 2019

In de continuïteitsparagraaf is het meerjarenperspectief beschreven zoals dit in het najaar 2018 bekend was (€ 436.000 nadelig), en als zodanig is goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

In februari 2019 is deze begroting door het College van Bestuur bijgesteld tot € 660.000 nadelig, en goedgekeurd door RvT. De wijzigingen ad. € 224.000 hebben betrekking op:

- Lagere opbrengst collegegelden, € 48.000
- Hogere personele lasten als gevolg van ziektevervangingen, € 94.000
- Hogere lasten Graduationshow, catalogus en 'van Abbe', € 140.000
- Lagere lasten, diverse bijstellingen € - 58.000

De prognoses over 2020 en 2021 hebben een indicatief karakter. Hierin zijn budgetten voor de Graduationshow, op basis van de bijstelling van februari 2019, ook voor de jaren 2020 en 2021 verhoogd met € 140.000. De overige ontwikkelingen zijn mede afhankelijk van de uitkeringen van de Studievoorschotmiddelen. In de Rijksbijdragebrief over 2019 waren deze weliswaar opgenomen in de onderwijsopslag, maar tevens gecompenseerd met nagekomen bezuinigingen uit het kabinet Rutte 2. De begroting 2020 en daarmee de vooruitblik op de jaren 2021 en 2022, krijgen dan ook pas definitief vorm na het ontvangen van de rijksbijdragebrief over 2020. Deze wordt uiterlijk in september 2019 verwacht. Afhankelijk van de uitkomsten over de studievoorschotmiddelen zal de begroting worden gereviewed, waarbij gestreefd wordt naar een positieve winstbijdrage voor de komende jaren. Het College van Bestuur is zich er - in het belang van de continuïteit - van bewust dat het begrote resultaat over 2019 in principe een eenmalig groot verlies is.

Stichting Design Academy Eindhoven financiert de komende jaren haar activiteiten geheel uit eigen middelen.

aantal studenten	begroot 19	st.jr 20/21	st.jr 21/22
bachelors	539	539	539
masters	160	160	160
totaal	699	699	699

aantal fte's	begroot 19	st.jr 20/21	st.jr 21/22
niet onderwijsgevend personeel	24	24	24
onderwijs ondersteunend personeel	11	11	11
BA-onderwijs	18	18	18
MA-onderwijs	7	7	7
onderzoek	3	3	3
werkplaatsen	13	13	13
totaal	76	76	76

Ontwikkelingen van kengetallen en bekostigingsvariabelen

De belangrijkste toekomstige financiële ontwikkelingen sluiten aan op de inmiddels gerealiseerde prestatieafspraken en de KUO-afpraak om de bacheloropleiding te verkleinen.

Een aantal ontwikkeltrajecten moet hiervoor parallel aan elkaar tot succes leiden:

- Handhaving van het aantal bachelor studenten.
- Stijging van het aantal masterstudenten, mede door nieuwe afdelingen.
- Rendementsverbetering binnen de studievoortgang.
- Verlaging indirecte kosten, door nadruk op het onderwijs.
- Professionalisering.
- Groei Circle of Friends and Funders.

Huisvestingsbeleid

Het huisvestingsbeleid is gericht op de professionalisering van de werkplaatsen, en het voorkomen van externe huisvesting.

Voorgenomen investeringen en projecten

De voorgenomen investeringen en projecten zijn gericht op de verbeteringen van de bedrijfsvoering en ondersteunende processen.

Ontwikkelingen contractactiviteiten en projecten

DAE overweegt de komende jaren te komen tot maatwerkonderwijs in de vorm van onder andere "Summer-schools". Dit initiatief wordt in 2019 nader uitgewerkt.

Verwachte mutaties in reserves

DAE heeft in de vorm van solvabiliteits- en liquiditeitsratio's zowel een ondergrens als een bovengrens vastgesteld. In het geval dat deze ratio's hiervoor ruimte bieden, zullen de overtollige middelen worden ingezet om de onderwijskwaliteit te bevorderen.

6. RISICOMANAGEMENT

Met betrekking tot de bewaking van de strategische doelstellingen hebben, binnen de financiële verantwoording, de volgende processen continue aandacht:

- De ontwikkeling van de studentenaantallen en het effect hiervan op de rijksbijdrage. Een belangrijke onderwijsdoelstelling is het verkorten van de studieduur naar een maximale uitloop van één jaar. Realisatie van deze doelstelling heeft een direct effect op het bekostigingsrendement.
- Kostenbeheersing in algemene zin.
- De ontwikkelingen van het werkkapitaal als gevolg van de voorgaande punten. DAE is ervan overtuigd dat deze risico's beheersbaar zijn en de bedrijfsvoering in de komende jaren niet in gevaar brengen. De overweging hierbij is dat de begroting voldoende flexibiliteit kent tot tijdige bijstelling.

Als belangrijkste risico's worden als vanzelfsprekend onderkend:

- Kwaliteit van het onderwijs.
- Instroom, doorstroom en uitstroom.
- Imago en positionering.
- Kwaliteit van de medewerkers.
- Financieel beheer.
- ARBO.

Het kwaliteitszorgsysteem, periodieke rapportages, enquêtes, externe audits en kwaliteitsreviews staan borg voor de goede werking van deze systemen.

7. NOTITIE HELDERHEID IN DE BEKOSTIGING VAN HET HOGER ONDERWIJS

Ten aanzien van het gestelde in deze notitie verklaart het bestuur van Stichting Design Academy Eindhoven dat:

- a. Thema 1: Er geen onderwijstrajecten zijn uitbesteed.
- b. Thema 2: Er geen investeringen in private activiteiten hebben plaatsgevonden.
- c. Thema 3: Er geen vrijstellingen zijn verleend.
- d. Thema 4: Er geen bekostiging heeft plaatsgevonden van buitenlandse studenten.
- e. Thema 5: Er is geen sprake van inschrijvingen waarbij de instelling zelf het collegegeld betaalt/vergoedt.
- f. Thema 6: Niet van toepassing, geen sprake van het afgeven van deelcertificaten.
- g. Thema 7: Student volgt geen andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven.
- h. Thema 8: Er geen sprake is van maatwerktrajecten.
- i. Thema 9: De bekostigingsmethodiek van het kunstonderwijs van toepassing is.

Jaarrekening 2018

8. JAARREKENING 2018

Inhoudsopgave	pagina
Balans	68
Staat van baten en lasten	68
Kasstroomoverzicht	69
Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	69
1. Algemene toelichting	69
2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	70
3. Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	73
4. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	75
5. Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	79
Overige gegevens	84
6. Statuataire bepaling inzake resultaatsbestemming	84
7. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	84

Bestuursverslag

Voor het bestuursverslag wordt verwezen naar het jaarverslag 2018 van Stichting Design Academy Eindhoven.

Ondertekening van de jaarrekening

Eindhoven, 5 juni 2019

College van Bestuur,

J. Grima (voorzitter)
M. van den Hombergh

Raad van Toezicht,

B.M Luiten (voorzitter)
G.C. Pruijsers
G.D. Rijken
P.M.L.O. Scholte
P.F.G. Depla
W.M. Boot

Balans

	balans	31 dec. 18	31 dec. 17
ref	activa		
1.1	materiële vaste activa	604	507
1.2	financiële vaste activa	375	375
	subtotaal	979	882
	vlottende activa		
1.3	voorraden	42	52
1.4	vorderingen	398	370
1.5	liquide middelen	2.952	2.824
	subtotaal	3.392	3.246
	totaal activa	4.371	4.128
	passiva		
1.6	eigen vermogen	1.534	1.478
1.7	voorzieningen	354	185
1.8	kortlopende schulden	2.483	2.465
	totaal passiva	4.371	4.128

Staat van baten en lasten

	staat van baten en lasten	2018 jaarrekening	2018 begroting	2017 jaarrekening
ref	baten			
2.1	rijksbijdragen OCW/EZ	7.864	7.503	7.334
2.2	overige overheidsbijdragen en -subsidies	305	137	240
2.3	college-, cursus, les- en examengelden	2.262	2.361	2.163
2.4	baten werk in opdracht van derden	211	134	223
2.5	overige baten	638	617	564
	subtotaal	11.280	10.752	10.524
2.6	personeelslasten	7.054	6.726	6.167
2.7	afschrijvingen	126	128	81
2.8	huisvestingslasten	1.688	1.563	1.585
2.9	overige lasten	2.366	2.621	2.986
	subtotaal	11.234	11.038	10.819
	saldo baten en lasten	46	-286	-295
2.10	financiële baten en lasten	10	12	14
	resultaat	56	-274	-281

Kasstroomoverzicht

	kasstroomoverzicht	2018	2017
	operationele activiteiten		
	resultaat boekjaar (excl.ontvangen en betaalde rente)	46	-295
	aanpassingen voor:		
1.1	afschrijvingen	126	81
1.7	mutatie voorzieningen	169	-106
	veranderingen in werkkapitaal:		
1.3	voorraden	10	-7
1.4	vorderingen	-28	-37
1.8	kortlopende schulden	18	222
	kasstroom uit bedrijfsoperaties		
2.10	ontvangen rente	15	17
2.10	betaalde rente	-5	-3
	investeringsactiviteiten		
1.1	investeringen in materiele vaste activa (1)	-223	-374
	mutatie liquide middelen	128	-502
	saldo per 1 januari	2.824	3.326
1.5	stand per 31 december	2.952	2.824

Onder de ontvangsten interest in de kasstroom uit operationele activiteiten zijn geen ontvangsten begrepen uit hoofde van effecten.

(1) Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2017 geldmiddelen zijn opgeofferd. Er zijn geen investeringen verricht door middel van financiële leasing. De opgenomen investeringen worden aangemerkt als vervangingsinvesteringen.

TOELICHTING OP DE BALANS EN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1. Algemene toelichting

1.1. Activiteiten

Stichting Design Academy Eindhoven

Stichting Design Academy Eindhoven (DAE) is een instelling voor hoger beroepsonderwijs. Statutair is de stichting gevestigd in Eindhoven. DAE heeft een unieke positie binnen het Nederlandse hoger kunstonderwijs doordat de academie zich geheel richt op design en een veelzijdige, internationaal georiënteerde opleiding vormgeving aanbiedt op zowel Bachelor- als Masterniveau. De kern is talent gestuurd onderwijs, gericht op concept, context en beroepspraktijk. De opleidingen bieden studenten een goede basis voor vele posities in het werkveld of een vervolgstudie. Onderzoek en projecten (zakelijke en maatschappelijke dienstverlening) staan in dienst van het onderwijsprogramma. Het accent ligt daarbij enerzijds op innovatie en ontwikkeling binnen het vakgebied en anderzijds op praktijkrelevantie en professionele ontwikkeling. De aan DAE verbonden lectoraten dragen bij aan de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en internationale beroepspraktijk.

INSTELLINGSGEGEVENS, Stichting Design Academy Eindhoven

Emmasingel 14 (tevens vestigingsplaats)
5611 AZ Eindhoven
Postbus 2125,
5600 CC Eindhoven

T +31(0)402393939
KvK/RSIN 002654635
info@designacademy.nl
www.designacademy.nl

1.2. Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld op basis van going concern.

1.3. Stelselwijzigingen

In 2018 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

1.4. Schattingswijzigingen

In 2018 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

1.5. Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.6. Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen, met uitzondering deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Er is geen sprake van een kasstroom uit financieringsactiviteiten.

1.7. Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.8. Leasing en huurovereenkomsten

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, en Hoofdstuk 660 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ('WNT').

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2. Vergelijking met voorgaande jaren

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzicht van het voorgaand jaar.

2.3. Gehanteerde geldeenheid

De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn gepresenteerd in Euro's x 1.000.

2.4. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardevermindering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De verbouwingen en inventaris wordt lineair afgeschreven in respectievelijk tien en in vier jaar.

2.5. Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht, als onderdeel van de effectieve rente. Ook de transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

2.6. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

2.7. Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

2.8. Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen

2.9. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve professionalisering

Een nadere toelichting op deze bestemmingsreserve is opgenomen onder punt 4.6.

2.11. Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. De toegepaste disconteringsvoet bedraagt 3% bij de personele voorzieningen. De overige voorzieningen zijn niet contant gemaakt.

Wachtgeld en WW-uitkeringen

DAE is eigenrisicodragers voor de uitvoering van de WW en wachtgeldverplichtingen. De waardering is gebaseerd op de vermoedelijke toekomstige doorbelasting van de uitkeringskosten, voor zover deze in de vorm van UWV-beschikkingen bekend zijn.

Jubilea-uitkeringen

De voorziening betreft de contante waarde van de toekomstige jubilea-uitkeringen van medewerkers in vaste dienst. De voorziening gaat uit van een uitkering van 0,5 maandsalaris bij 25 dienstjaren en 1 maandsalaris bij 40 dienstjaren. Hiervoor geldt het aantal opgebouwde dienstjaren zoals dit bij de pensioenverzekeraar geregistreerd is. Ten aanzien van de berekening is uitgegaan van een samengestelde rente van 3%, een indexering van de salarissen van 1,5% en een aflopende kansberekening van 5% per jaar. Hierbij is de verwachte uitkering voor het komend jaar op 100% gesteld.

DI-uren

In de CAO HBO 2014-2016 is de regeling werktijdvermindering senioren opgenomen (artikel M2). Deze is nader uitgewerkt in de CAO 2016-2018 onder de naam Duurzame inzetbaarheid (DI). Deze regeling verplicht de hogeschool tot het toekennen van werktijdvermindering, op basis van berekeningsgrondslagen zoals deze in de cao zijn vastgelegd. De waarde van het verschuldigd aantal DI-uren per jaareinde is in de voorziening opgenomen.

2.12. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

2.13. Onderhanden projecten

Onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectopbrengsten (bestaande uit de gerealiseerde projectkosten). Indien van toepassing, worden de verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen hierop in mindering gebracht. Onderhanden projecten waarvan de gefactureerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

3. Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

3.1. Algemeen

De baten en lasten toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2. Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

3.3. Rijksbijdrage OCW/EZ

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (deelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

3.4. Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

3.5. Projecten

De opbrengsten met betrekking tot projecten welke nog niet zijn afgesloten worden verantwoord onder de balanspost vooruit-ontvangen bedragen. Hierop betrekking hebbende projectkosten worden verantwoord onder de balanspost onderhanden werk. Verwachte verliezen worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

3.6. Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit entreegelden en verkopen van catalogi tijdens de Graduationshow, verkoopopbrengsten van materialen aan studenten in de werkplaatsen, verkoopopbrengsten van de Z-bar, in rekening gebrachte administratiekosten en ontvangen bijdragen voor het Academiefonds.

3.7. Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.8 Kosten

Onder de kosten en algemeen beheerkosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen.

3.9 Personeelsbeloningen

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 104,2% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2018 is 97 %. ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Daarom hebben ze toen een herstelplan opgesteld. Hierin staat wat ze doen om de financiële situatie binnen 5 jaar te verbeteren. Dit plan is goedgekeurd door De Nederlandsche Bank, de toezichthouder van de Nederlandse pensioenfondsen.

De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

- Zolang de dekkingsgraad lager is dan 104,2% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling.
- De premie moet minimaal kostendekkend zijn en bij een lage dekkingsgraad (dekkingstekort) bijdragen aan herstel van het fonds. Om de financiële positie te verbeteren, geldt er een tijdelijke herstelopslag op de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.
- Het beleggingsbeleid is aangepast waardoor het beleggingsrisico lager is.
- In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kan het ABP bijvoorbeeld korten op de pensioenen.

3.10 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Valutarisico

De hogeschool is alleen werkzaam in Nederland. Derhalve is geen sprake van een valutarisico. Buitenlandse studenten betalen in euro's.

Prijrisico

De hogeschool beschikt niet over effecten en loopt derhalve geen prijrisico.

Rente- en kasstroomrisico

De hogeschool heeft geen materiele rentedragende vorderingen. Voorts heeft de hogeschool op 31 december 2016 geen rentedragende schulden. Het renterisico in 2016 is zeer beperkt en heeft alleen betrekking op de liquide middelen.

Kredietrisico

De hogeschool heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De liquiditeitspositie van de hogeschool is dermate gunstig, dat er geen liquiditeitsrisico bestaat en financiering uit eigen middelen kan plaatsvinden.

4. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

4.1. Materiële vaste activa

materiële vaste activa	verbouw & investing	totaal
stand per 1 januari 2018		
verkrijgingsprijzen	2.559	2.559
cum.waardeverminderingen en afschrijving	-2.052	-2.052
boekwaarden	507	507
mutaties		
investeringen	223	223
afschrijvingen	-126	-126
stand per 31 december 2018	604	604
verkrijgingsprijzen	2.782	2.782
cum.waarderingsverminderingen en afschrijving	-2.178	-2.178
boekwaarden	604	604
afschrijvingspercentages	10/25%	10/25%

4.2. Financiële vaste activa

financiële vaste activa	
lening de Witte Dame Monumenten BV	
stand per 1 januari 2018	375
ontvangen aflossingen	0
stand per 31 december	375

Toelichting lening u/g DWDM BV

In artikel 7.1 van de overeenkomst van geldlening is opgenomen: Het bepaalde in deze Overeenkomst omtrent de opeisbaarheid van de Lening (of delen daarvan) is beperkt op grond van en overeenkomstig de voorwaarden en condities van de achterstellingsakte die Leninggever en ING Bank N.V. hebben getekend. De periodieke betaling van rente is van deze achterstelling uitgesloten.

- Rente: 3,75% per jaar.
- Aflossingen: De aflossingen op de geldlening zijn gekoppeld aan de vaste (niet-geïndexeerde) huurprijs zoals dit is opgenomen in de huurovereenkomst tussen DWDM BV en DAE. Indien DAE in de toekomst opteert voor indexering is de eerste aflossingstermijn ter grootte van € 9.375 per kwartaal opeisbaar.
- Looptijd: De looptijd ligt daarmee op 10 jaar na het moment van indexeren van de huurovereenkomst. De vordering op DWDM BV heeft een looptijd langer dan een jaar.

4.3. Voorraden

voorraden	31.dec.18	31.dec.17
verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	42	52
totaal	42	52

4.4. Vorderingen

vorderingen	31 dec. 18	31 dec. 17
debiteuren	139	57
andere deelnemingen	14	0
studenten/deelnemers/cursisten	25	0
overige overheden	21	32
belastingvorderingen	16	38
vooruitbetaalde kosten	191	195
overlopende activa	28	48
af: voorziening voor oninbaarheid	-36	0
totaal	398	370

voorziening wegens oninbaarheid	2018	2017
stand per 1 januari	0	0
onttrekking	0	0
dotatie	-36	0
stand per 31 december	-36	0
	31 dec. 18	31 dec. 17
debiteuren	164	57
af: voorziening dubieuze debiteuren	-36	0
stand per 31 december	128	57

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Onder de debiteuren zijn geen vorderingen opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar. Dit geldt ook voor de overige opgenomen vorderingen.

4.5. Liquide middelen

liquide middelen	31 dec. 18	31 dec. 17
deposito	2.837	2.634
banken	115	188
kasmiddelen	0	2
totaal	2.952	2.824

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking.

4.6. Eigen vermogen

eigen vermogen	stand per 1 jan.18	resultaat	ov.mutaties	stand per 31 dec. 18
algemene reserve (publiek)	1.304	56	0	1.360
bestemm.res. professionalisering (publiek)	174	0	0	174
totaal	1.478	56	0	1.534

Bestemmingsreserve professionalisering

Met de komst van Hoofdstuk O Professionalisering in de CAO (1 februari 2012 tot en met 30 september 2013), en de gemaakte afspraken over het Professionalisering vastgelegd in het Advies van de OR d.d. 15 januari 2014, is Bijlage XIV Hoofdstuk O Scholing en studiefaciliteiten niet meer van toepassing. Hiermee komt ook de voorziening voor ontwikkel- en POP-gelden te vervallen. De hiervoor gevormde voorziening per 31 december 2013, groot EUR 174.000 komt hiermee te

vervallen. Met de vakbonden is afgesproken om voor deze voorziening een bestemmingsreserve ter grootte van EUR 174.000 te vormen ter financiering van het Professionaliseringsplan. Deze voorziening komt daarmee bovenop de reguliere middelen voor het professionaliseringsplan, dit betekent dat DAE de komende jaren extra invulling kan geven aan de doelstellingen voortvloeiend uit de doelstellingen rond Professionalisering. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht door het bestuur.

Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt om het resultaat over het verslagjaar toe te voegen aan de algemene reserve.

4.7. Voorzieningen

voorzieningen	personeel	deelneming	overige	totaal
stand per 1 januari 2018	185	0	0	185
onttrekkingen	-94	0	0	-94
vrijval/dotaties	263	0	0	263
stand per 31 december 2018	354	0	0	354

personeelsvoorzieningen	ww-uitk.	jubilea-uitk.	di-uren	totaal
stand per 1 januari 2018	46	36	103	185
onttrekkingen	-94	0	0	-94
vrijval/dotaties	237	4	22	263
stand per 31 december 2018	189	40	125	354
kortlopend deel < 1 jaar	139	5	125	269
langlopend deel > 1 jaar	50	35	0	85

Wachtgelden en WW-uitkeringen

DAE is eigen risicodragers voor de uitvoering van de WW en wachtgeldverplichtingen. De voorziening is een theoretische becijfering van vermoedelijke toekomstige uitkeringen.

Jubilea-uitkeringen

De voorziening betreft de contante waarde van de toekomstige jubilea-uitkeringen van medewerkers in vaste dienst per ultimo van het boekjaar.

DI-uren

In de CAO HBO 2014-2016 is de regeling Duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk M) opgenomen. DAE heeft een voorziening opgenomen voor de nog op te nemen uren.

4.8. Kortlopende schulden

kortlopende schulden	31 dec. 18	31 dec. 17
vooruit gefact. en ontvangen termijnen OHW	25	28
crediteuren	343	380
loonbelasting en prem.soc.verzekeringen	245	229
schulden terzake van pensioenen	63	58
overlopende passiva		
vooruit ontvangen college- en les gelden	1.196	1.229
vooruit ontvangen subsidies	70	91
vakantiegeld en -dagen	255	190
accountant en administratiekosten	0	0
overige	286	260
totaal	2.483	2.465

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Niet uit de balans blijvende verplichting

Huurovereenkomsten

Met De Witte Dame Monumenten BV zijn de volgende overeenkomsten aangegaan:

huurcontracten	m ²	prijs/m ²	totaal
1e etage	1.013	91	92.200
mu-ruimte (allonge 11 nov 15)	677	91	61.600
2e etage	1.659	56,14	93.100
overige (3e, 4e, 5e, 6e en tussenetages)	7.308	56,14	410.200
middenmotief			
1e etage	65	56,14	3.700
2e etage	106	56,14	6.000
overige	459	56,14	25.800
allonge 25 sep 2014	483	56,14	27.100
subtotaal	11.770		719.700
btw schade 5% (agv onbelaste huur)			37.600
totaal			757.300
huurlasten < 1 jaar: € 757.300			
huurlasten 1 < 5 jaar: € 3.029.200			
huurlasten > 5 jaar: € 3.029.200 (t/m 2027)			

Gebeurtenissen na de balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die in deze jaarrekening opgenomen of verwerkt hadden moeten worden.

Overige rechten en verplichtingen

In verband met de overdracht van het economisch claimrecht van het onroerend goed aan de Hbo-instellingen, de zogenaamde OKF-operatie, is in 1993 de Stichting Waarborgfonds HBO opgericht. Door de Vereniging van Hogescholen (HBO-raad) is begin 2011 de intentie uitgesproken om het Waarborgfonds per 1 januari 2013 op te gaan heffen. In de bestuursvergadering van het Waarborgfonds op 18 mei 2011 is de uitgesproken intentie formeel bekrachtigd tot besluit. Dit onder de voorwaarde dat alle geborgde leningen zijn afgelost en het Waarborgfonds geen verplichtingen meer open heeft staan. Gebleken is dat naast het beëindigen van alle borgingscontracten er eveneens een Koninklijk Besluit nodig is om de wet (WHW) aan te passen. Instellingen zijn namelijk ook wettelijk verplicht zich bij het waarborgfonds aan te sluiten. Als gevolg hiervan bestaat nog onvoldoende zekerheid om tot waardering van de vordering over te gaan. De verdeling van het vermogen tussen de hogescholen is berekend naar rato van de oorspronkelijke verstrekte rijksbijdrage in 1993.

Verplichtingen voortkomend uit de cao hbo 2014 – 2016

In de cao hbo 2014-2016 is de regeling werktijdvermindering senioren opgenomen (artikel M2). Deze regeling verplicht de hogeschool tot het toekennen van werktijdvermindering met onevenredige inhouding van het loon voor senioren. Er zijn geen, reeds deelnemende medewerkers. Momenteel is er onvoldoende zicht op de deelname van medewerkers in de komende jaren. De hogeschool kan derhalve geen betrouwbare schatting maken van de omvang van de verplichting uit hoofde van artikel M2 uit de cao hbo 2014-2016.

Overzicht verbonden partijen (model E)

- Stichting Design Support
 - Juridische vorm: Stichting
 - Statutaire zetel: Eindhoven
 - Activiteit: promotie
 - Consolidatie: nee
 - Artikel 403: nee
 - Belang: 100%
 - Eigen vermogen per 31 december 2018: € 0
 - Resultaat boekjaar 2018: € - 1.686

FSR-overzicht

Design Academy heeft geen subsidies ontvangen waarvan verantwoording via het FSR-overzicht dient plaats te vinden.

Overzicht geormerkte doelsubsidies (model G)

Design Academy heeft gedurende het boekjaar geen geormerkte subsidies van OCW ontvangen. Ook uit voorgaande jaren resteren er geen nog te besteden geormerkte subsidiegelden.

5. Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Baten

5.1. Rijksbijdragen

rijksbijdrage	2018	begroot	2017
rijksbijdrage OCW/EZ	7.864	7.503	6.936
prestatiebekostiging	0	0	398
totaal	7.864	7.503	7.334

5.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies

overige overheidsbijdragen	2018	begroot	2017
gemeentelijke bijdragen en subsidies			
gemeente Eindhoven, Graduationshow	100	100	100
gemeente Eindhoven, co-creatief	0	0	29
overige	3	0	0
subtotaal	103	100	129
onderzoeksprojecten			
re-source	74	0	8
inn.programma mobiele stad	36	0	4
traders	2	0	24
mycelium	44	37	38
my futures	46	0	37
subtotaal	202	37	111
totaal	305	137	240

5.3. College-, cursus, les- en examengelden

college-, cursus, les- en examengelden	2018	begroot	2017
hbo bachelor	1.436	1.495	1.395
hbo master	826	866	768
totaal	2.262	2.361	2.163

5.4. Baten werk in opdracht van derden

baten werk in opdracht van derden	2018	begroot	2017
opbrengsten vrienden van de academie	14	14	14
projectvergoedingen	33	20	21
opbrengst projecten (gefact.waarde)	162	100	176
mutatie onderhanden projecten	2	0	12
totaal	211	134	223

5.5. Overige baten

overige baten	2018	begroot	2017
Graduationshow	245	222	229
verkoop materialen werkplaatsen	139	134	128
verkopen z-bar en automaten	148	135	114
bijdragen academiefonds	72	74	74
administratiekosten collegegelden, en overige	34	52	19
totaal	638	617	564

Lasten

5.6. Personeelslasten

personeelslasten	2018	begroot	2017
lonen en salarissen			
brutolonen en salarissen	3.768	3.457	3.511
sociale lasten	497	480	460
pensioenpremies	542	543	497
subtotaal	4.807	4.480	4.468
mutatie voorzieningen			
mutaties personele voorzieningen	264	108	13
subtotaal	264	108	13
personeel niet in loondienst			
personeel niet in loondienst	1.622	1.671	1.485
subtotaal	1.622	1.671	1.485
overige personele lasten			
reis- en verblijfskosten	337	367	286
overige personele lasten	79	100	101
mutatie reservering vak.dagen en -toeslag	60	0	15
subtotaal	476	467	402
uitkeringen, inhoudingen en doorbelast.			
uitkeringen, inhoudingen en doorbelastingen	-115	0	-201
subtotaal	-115	0	-201
totaal	7.054	6.726	6.167

WNT-VERANTWOORDING 2018 STICHTING DESIGN ACADEMY EINDHOVEN

De WNT is van toepassing op Stichting Design Academy Eindhoven. Het voor Stichting Design Academy Eindhoven toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000 (klasse D).

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft bij besluit d.d. 4 april 2017 conform artikel 2.7, derde lid, van de Wet Normering Topinkomens (WNT) besloten dat Design Academy Eindhoven (DAE), in de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 december 2025, is ingedeeld in bezoldigingsklasse D van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	J. Grima	J. Ossewold
Functiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,4	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	55.400	121.446
Beloningen betaalbaar op termijn	0	18.043
Subtotaal	55.400	139.489
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	58.400	146.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	55.400	139.489
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	n.v.t.	n.v.t.

gegevens 2017	J. Grima	J. Ossewold
Functiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01.09 / 31.12	01.01 / 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,4	1,0
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	17.196	120.392
Beloningen betaalbaar op termijn	0	17.053
Subtotaal	17.196	137.445
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.800	136.000
Totale bezoldiging	17.196	137.445

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	M. van Hombergh
Functiegegevens	interim lid CvB
Kalenderjaar	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01.06 / 31.12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar.	€ 182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	25.300
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	177.100
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	ja, € 112,50
Bezoldiging in de betreffende periode	57.600
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	57.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Totale bezoldiging, exclusief BTW	57.600
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B. Luiten	G. Pruijers	P. Scholte	D. Rijken	P. Depla	W. Boot
Functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	14.110	9.407	9.407	9.407	9.407	9.407
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2017							
bedragen x € 1	B. Luiten	G. Pruijers	P. Scholte	D. Rijken	P. Depla	W. Boot	M. Tijssen
Functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.01 / 31.12	01.07 / 31.12	01.01 / 30.06
Bezoldiging							
Totale bezoldiging	9.407	6.631	6.631	6.631	6.631	3.315	3.315
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.400	13.600	13.600	13.600	13.600	13.600	13.600

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de op pag. 86 vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.7. Afschrijvingen

afschrijvingen	2018	begroot	2017
materiële vaste activa	126	128	81
totaal	126	128	81

5.8. Huisvestingslasten

huisvestingslasten	2018	begroot	2017
huur	760	761	*745
onderhoud en reparatie	888	759	797
overige huisvestingslasten	40	43	43
totaal	1.688	1.563	1.585

5.9. Overige lasten

overige lasten	2018	begroot	2017
bestuur	119	187	219
algemene ondersteuning	1.730	1.412	1.636
onderwijs en onderzoek	472	571	686
strategische projecten	45	451	445
totaal	2.366	2.621	2.986

Accountantshonoraria

2018	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.	ov. netwerk	Totaal
(x 1.000)	€	€	€
Controle van de jaarrekening	45	0	45
Andere controlewerkzaamheden	11	0	11
Fiscale advisering	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0	0
totaal	56	0	56
2017	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.	ov. netwerk	Totaal
(x 1.000)	€	€	€
Controle van de jaarrekening	38	0	38
Andere controlewerkzaamheden	0	0	0
Fiscale advisering	0	5	5
Andere niet-controlediensten	5	0	5
totaal	43	5	48

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht: Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountants zoals bedoeld in artikel , lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele

netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2018, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

5.10. Financiëring baten en -lasten

financieringsbaten en -lasten	2018	begroot	2017
rentebaten	15	15	17
financiële lasten	-5	-3	-3
totaal	10	12	14

Een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting en 2018 is opgenomen in het bestuursverslag.

OVERIGE GEGEVENS

6. Statuataire bepaling inzake resultaatsbestemming

Ingevolge artikel 11 lid 2 van de statuten van de Stichting worden de jaarstukken binnen zes maanden na afloop van het boekjaar opgesteld. Deze wordt vervolgens ter vaststelling aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

Voorstelling bestemming resultaat

Voorgesteld wordt om het resultaat over het boekjaar als volgt te bestemmen:

- Toevoeging aan de algemene reserve: € 56.000

7. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Design Academy Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Design Academy Eindhoven op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. De jaarrekening bestaat uit:
 - de balans per 31 december 2018;
 - de staat van baten en lasten over 2018; en
 - de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Design Academy Eindhoven, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor

de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 6 t/m 66);
 - de overige gegevens (pagina 84);
- Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
 - alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 20 mei 2019

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
drs. T.A.G. van Bortel RA

BIJLAGE BIJ DE CONTROLEVERKLARING

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
- dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
- van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

I. ACTIVITEITEN, PRESENTATIES EN PUBLICATIES LECTORATEN**Activiteiten en Presentaties lectoraat Strategic Creativity**

- Danielle Arets organiseerde een 'DESIS Philosophy Talk' tijdens DDW18 over de rol van designers in complexe stedelijke vraagstukken met vele verschillende en conflicterende belangen. Deze workshop was een bijdrage van DAE aan het internationale DESIS netwerk (Design for Social Innovation and Sustainability) waarvan het lectoraat lid is.
- Met haar studenten van de minor Radical Ecologies presenteerde Danielle Arets tijdens het DRIVE programma op DDW18 de design research conferentie van ClickNL, de probes die de studenten samen met TU/e en Philips creëerden.
- Lucas Zoutendijk presenteerde de uitkomsten van zijn onderzoeksproject Reststromen op de Embassy of Water tijdens DDW18, samen met Waterschap De Dommel, Vriend van DAE en sponsor van het onderzoek.
- Danielle Arets organiseerde een Research Bootcamp met de faculteit Bestuurswetenschap van de Universiteit Utrecht en presenteerde de resultaten op de conferentie Design & Governance in Kopenhagen.
- Danielle Arets en Bas Raijmakers organiseerden tijdens de What Design Can Do conferentie in Amsterdam een workshop waar de studenten van de Elective 'Fridge Loves Thermostat' hun films over ethische kwesties van het Internet of Things (IoT) bespraken met deelnemers aan de conferentie.
- Bas Raijmakers was Track Chair op de ServDes conferentie in Milaan, samen met professor Anna Meroni en Associate Professor Alessandro Deserti, beiden van Politecnico Milano. Hij leidde daar drie discussies over de toekomst van het service design onderwijs op basis van 14 papers van vooraanstaande design academici in de wereld.
- Bas Raijmakers was voorzitter van het Unbox seminar 'Upload Health' in Bangalore, India, georganiseerd door het lectoraat samen met partner Quicksand, het Consulaat Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden in Bangalore, en de product design faculteit van het India Institute (IIT) of Technology in Bangalore. Tijdens het seminar spraken onder andere designers van lokale design studios van Bosch, Philips en Quicksand. Studenten van de Radical Ecologies minor (zie boven) maakten hier kennis met Indiase ontwerpers en design studenten, die vervolgens ondersteuning boden bij het lokale design research van onze studenten.
- Michelle Baggerman reisde in september voor het tweede opeenvolgende jaar naar Japan met een student van de academie en een ontwerper van DAE Vriend EE Labels om bij te dragen aan de Textiles Summer School van het KYOTO Design Lab aan het Kyoto Institute of Technology (KIT). De studieweken werden zowel benut voor veldwerk als voor experimenten in het lab.
- Jop Japenga van MyFutures partner Afdeling Buitengewone Zaken presenteerde in de Arena van de Graduation Show 2018 resultaten van het MyFutures project.

Activiteiten en Presentaties lectoraat Traces and Places**David Hamers****RE-source**

- 'RE-Source', presentatie (David Hamers en Ester van de Wiel), Resilience and the City: Art, Education, Urbanism, ELIA Biennial Conference, Rotterdam, 22 november 2018.
- 'RE-Source', presentatie en interview (David Hamers, Ester van de Wiel, Jos Klarenbeek en Thom Bindels), Arena Design Academy Eindhoven Graduation Show, Eindhoven, 26 oktober 2018.
- 'RE-Source: participation in reframing residual materials in design theory, design practice and design education', presentatie (Ginette Verstraete, Ester van de Wiel en Joost Adriaanse), KNAW Art of Knowledge / Arts & Ecologies / Amsterdam Research Institute of the Arts and Sciences (ARIAS), Amsterdam, 19 april 2018.

Mycelium

- Nieuwjaarslezing Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag, 9 januari 2018. 'Design research at Design Academy Eindhoven: Mycelium-based materials for product design', Innovatieprogramma Mobiele Stad
- 'Experimenteren voor duurzame stedelijke mobiliteit', debat, Forum Innovatieprogramma Mobiele

Stad i.s.m. gemeente Amsterdam, Amsterdam, 28 november 2018.

- Reeks experimenten (David Hamers en Bennie Meek) serious game knooppuntontwikkeling Utrecht Science Park, Utrecht, voorjaar – najaar 2018.
- Eerste experiment (David Hamers en Bennie Meek) visuele dialoog-tool duurzame bereikbaarheid World Food Center, Ede, 8 november 2018.
- Paper van Bennie Meek en David Hamers: 'Beeldend denkgereedschap voor een dialoog over onconventionele parkeeroplossingen in planvorming', paper conferentie Colloquium Vervoersplanologisch Speurwerk (CVS) 2018, 22 november 2018. Platform Smart Cities & Citizens
- Derde plenaire publieke bijeenkomst Platform Smart Cities & Citizens, Utrecht, 20 september 2018.

Diverse

- 'Design research', gastcollege Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen, Universiteit Maastricht, 3 december 2018.
- 'Design research: an introduction into the why and how', gastcollege, Vrije Universiteit, Amsterdam, 10 april 2018.

Paolo Patelli

- Participatory Design Conference 2018, Hasselt, 21 augustus 2018
Deelname aan een workshop en acceptatie van een position paper bij de Participatory Design Conference 2018. De workshop richtte zich op een 'meer dan menselijk' perspectief voor steden, waarbij onderzoeken op het gebied van het Anthropoceen als basis werden gebruikt.
- "Teaching Lies" tijdens de Istanbul Design Biennale, Istanboel, 30 oktober - 1 november 2018
Tijdens de slotdag van de Biennale gaf Paolo Patelli met Donato Ricci (Sciences Po, Paris), Jamie Allen (Critical Media Lab, Basel) en Rebekka Kieseewetter (Depot Basel) leiding aan de workshop "Teaching Lies". Het project onderzocht hoe designonderwijs zich bedient van leugen en illusie.
- An anthology of intelligences (Sciences Po), Parijs, 20-25 januari 2018
Het lectoraat Places and Traces werd uitgenodigd een workshop te leiden voor de Master Innovation & Digital Transformation bij Sciences Po. Het onderwerp was "An anthology of urban intelligences". M.m.v. Michael Kaethler and Donato Ricci.
- Field Notes. Ecology of Senses (Field Laboratory), Kilpisjärvi, 16-23 september 2018
Deelname aan een art&science field laboratory in Lapland, op uitnodiging van de Universiteit van Helsinki and Bioart Society. Een afsluitende publicatie en een video zijn in voorbereiding.
- Feltrinelli Camp (Fondazione Feltrinelli), Milan, 16-17 februari 2018
Twee-daagse internationale workshop over 'urban studies'. Doel was een hoogwaardige wetenschappelijke uitwisseling tussen jonge onderzoekers professionals uit verschillende vakgebieden en culturen.
- Public Code (HvA), Amsterdam, 20 november 2018
Deelname aan een workshop waarin beleidsmakers, technologen, ontwerpers en academici samen werkten aan de creatie van een Public Code als strategie en instrument voor stedelijke infrastructurele ontwikkeling.
- Transdisciplinary Talks on Boundaries (Fondazione Feltrinelli) Milan, 11-12 oktober 2018
Deelname aan een seminar, mede georganiseerd door de Politecnico di Milano (Department of Architecture and Urban Studies). Het seminar, geleid door Prof. Luca Gaeta, is een tweede stap in de oprichting van een transdisciplinair internationaal onderzoeksnetwerk rond het thema grenzen.
- DAE / Internationaal Bezoekers Programma van Het Nieuwe Instituut, 8 augustus 2018
Introductie van de research activiteiten aan DAE voor een groep internationale bezoekers.
- Work & play & insist (met Krisis Publishing), Milan, 23-24 november 2018
Deelname aan het evenement Design and Conflicts in Milaan. Op uitnodiging van Krisis Publishing (Andrea Facchetti, Free University of Bolzano. Mede gefinancierd door een bijdrage van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Maurizio Montalti

Selectie van tentoonstellingen en presentaties

- Fibre Fixed - Composites in Design. Design Museum Gent – Gent, oktober 2018
- Ars Electronica Festival - ERROR. PostCity - Linz, AT. september 2018, München, juni 2018
- Biotech Numerique. Atelier Nederlandais - Parijs, juni 2018
- WoodFungi. Tentoonstelling @Handelsbeurs - Gent, Juni 2018
- Food Revolution 5.0. Kunstgewerbemuseum - Berlijn, mei-september 2018
- Fungal Futures 03. De Wereld van Kina - Gent, mei-november 2018

- Send Me the Future. Subalterno Gallery - Milan, april 2018
- Frankestein. Rijksmuseum Boerhaave - Leiden, maart-oktober 2018
- Biotopia - Dissident Gardens. Het Nieuwe Instituut - Rotterdam, maart-september (curator/exposant)

Lezingen en workshops

- Future Factory. Presentatie & paneldiscussie, Design Museum - London, november 2018
- NEXT Design Perspectives 2018. Presentatie & paneldiscussie, Altagamma/Triennale - Milaan, oktober 2018
- Brainwash Festival. Paneldiscussie De Brakke Grond - Amsterdam, oktober 2018
- DRIVE Festival. NatLab @DDW118 - Presentatie & paneldiscussie, Eindhoven, oktober 2018
- Äerdschëff Luxembourg. Lezing en workshop, Technoport Fablab - Luxemburg, september 2018
- Ars Electronica Festival - ERROR. Presentatie, PostCity - Linz, september 2018
- Critical Concrete. Summer School - Lezing en workshop - Porto, juli 2018
- BIOTOPIA. Hautnah - NaturkundeMuseum Bayern - Presentatie & paneldiscussie, München, juni 2018
- Food Revolution 5.0. Kitchen of the Future - KunstgewerbeMuseum - Paneldiscussie - Berlijn, juni 2018
- Biotech Numerique. Bio Meets Digital - Atelier Neerlandais - Presentatie & paneldiscussie, - Parijs, juni 2018
- FabLinkage. Italiaans Consulaat, ITmakES - Lezing en Workshop - Barcelona, april 2018
- Mutant Matter. FranklinTill / Dutch Invertuals - Presentatie & paneldiscussie, - Milan, april 2018
- It's Circular Forum. 5vie Art&Design - Presentatie & paneldiscussie, - Milan, april 2018
- Maeriology II. UMPRUM / materIO - Presentatie - Praag, april 2018
- Italian Design Day. Italiaanse Ambassade in Duitsland - Presentatie - Berlijn, maart 2018
- Amsterdam Biolabs. A Lab - Presentatie - Amsterdam, februari 2018

Selectie publicaties

- Materials & Design. Peer reviewed paper - mede-auteur, Elsevier - Amsterdam, november 2018
- Void Vision. All that is Solid melts into Air - artikel - Beijing, november 2018
- De ingenieur. From Mold to Shoe - artikel/interview - Den Haag, november 2018
- Class CNBC. The Design of the Future - Video Interview - Milaan, november 2018
- WHAT'S NEXT? Eco Materialism and Contemporary Art - door Linda Weintraub - Intellect, UK/USA. 2019
- Du Cote De Chez Vous. Virtuuous: design naturel et vivant - Parijs, FR. oktober 2018
- Material Times. artikel/interview - Praag, juni 2018
- Critical Concrete. Insights into Mycelium - artikel/interview - Porto, mei 2018
- MATto. Funghi, nel mondo dei materiali delle meraviglie - artikel, Torino, april 2018
- ilSole24Ore - Nova. Ibridazioni che danno vita a innovatori anomali - artikel, Milaan, april 2018
- LaBiotech. DIY Biology to Biotech - artikel, Berlijn, april 2018
- Radical Matter. Thames & Hudson - Interview en artikel, Londen, maart 2018
- WGSN. Redesigning a Post-Plastic World - Consumer Insight - Londen, maart 2018

II. BEDRIJVEN EN ORGANISATIES WAAR ONZE STUDENTEN IN 2018 MEE SAMENWERKTEN

Samenwerkingen

- Waterschap de Dommel** Onderzoek en Lectoraat
- Renite Iland Reunion** Man and Well Being
- Adidas Makerlab** Man and Activity/ Man and Identity
- Textielmuseum Tilburg** Man and Identity
- Beeldenstorm Eindhoven**
- Van Lanschot Bankiers** Man and Leisure
- Veenhuizen** Man and Leisure
- Hondsrug**, Public Private
- Gemeente Eindhoven Digital Identity**, Man and Communication
- Medimatic/ Neofuture**, Food non Food
- Universiteit Wageningen** Art meet Science, Food non Food
- Robotlove**, Man and Mobility
- Gemeente Den Haag**, Peace & Justice, Masters
- Renewi Reststromen**, Man and Motion
- Prodemos** Man and Leisure
- Atelier Rijksbouwmeester** Masters
- Philips Design** Masters

Vrienden van de Design Academy Eindhoven

Baltan Laboratories
Bruns
Canon
Daf Trucks NV
Ecco Leather
Gemeente Den Haag
Gemeente Eindhoven
Hague Project Peace and Justice
Hivos
Philips Design
Royal Mosa
> Veenhuizen
Van Engelen & Evers/ EE Exclusives
Vescom
Waterschap de Dommel
Woonbedrijf

Exchange

Er waren 29 studenten die kozen voor een exchange bij een van onze partner-scholen tijdens de minor periode.

Binnen Europa

2X Die Angewandte	Oostenrijk
1X HDK	Zweden
2X Iceland Academy of the Arts	IJsland
1X Konstfack University of Arts Crafts and Design	Zweden
2X Aalto University School of Arts	Finland
1X Chelsea College of Arts	UK
2X Elisava	Spanje
2X ENSAD	Frankrijk
1X Luca School of Arts	België
1X Berlin Weissensee	Berlin
2X ZHDK	Zurich

Buiten Europa

2X Art Center college of Design	USA
2X PNCA	USA
1X RISD	USA
1X Emily Carr	Canada
1X Bezalel Academy of Arts and Design	Israël
2X Shenkar College: Azrieli Faculty of Design	Israël
1X LaSalle	Singapore
1X Hongik University	Zuid Korea
1X PolyU	Hongkong

Design Academy Eindhoven

Emmasingel 14 (tevens vestigingsplaats)

5611 AZ Eindhoven

Postbus 2125

5600 CC Eindhoven

T +31(0)402393939

info@designacademy.nl

www.designacademy.nl

